

**MESLEKİ EĞİTİM ve ÖĞRETİM SİSTEMİNİN
GÜÇLENDİRİLMESİ PROJESİ (MEGEP)'İN
DEĞERLENDİRİLMESİ**

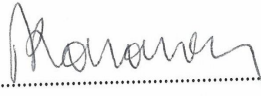
Gülay Yılmaz ÇELİK

YÜKSEK LİSANS TEZİ
Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı
Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı
Danışman: Prof. Dr. Niyazi KARASAR

İstanbul
TC Maltepe Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü
Eylül 2013

T.C. Maltepe Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğü'ne,

06.11.2013 tarihinde tezinin savunmasını yapan Gülay YILMAZ ÇELİK'e ait "Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (MEGEP)'in Değerlendirilmesi" başlıklı çalışma, Jürimiz Tarafından Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı, Eğitim Yönetimi ve Denetimi Yüksek Lisans Programında Yüksek Lisans Tezi Olarak **Oy Birliği/Oy Çoğunluğuyla** Kabul Edilmiştir.

Prof. Dr. Niyazi KARASAR
(Başkan)
(Danışman)

Prof. Dr. Münevver Ölçüm ÇETİN
(Üye)

Yrd. Doç. Dr. Ali TEMEL
(Üye)

ETİK SÖZLEŞME

Bu çalıőmadaki bütün bilgileri, akademik kurallara ve etik davranıő ilkelerine uygun olarak elde edip sunduğumu, çalışmada bana ait olmayan tüm veri ve sonuçların kaynağını kurallarına uygun Şekilde gösterdiğimi beyan ederim

Gülay Yılmaz ÇELİK

ÖNSÖZ

Dünya ülkeleri geleneksel eğitim sistemleri yerine çağı yakalayacak olan eğitim sistemlerine yönelmişlerdir. Yönetimde olduğu kadar üretimde de çalışacak insan gücünün yetiştirilmesi önemlidir. Yeni teknoloji ancak yetiştirilen bu insan gücü ile kullanılabilir.

Bu düşüncelerden yola çıkarak hazırlanan bu tez ile mesleki ve teknik eğitim veren okullarda meslek dersi veren öğretmenlerin Türkiye’de yaşam boyu öğrenme felsefesine dayalı modern, esnek ve yüksek nitelikli bir mesleki eğitim sisteminin geliştirilmesi amacıyla AB’nin mali ve teknik desteğiyle hayata geçirilen “Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi” MEGEP’e ilişkin değerlendirmeleri araştırılmıştır.

Bu çalışmanın hazırlanmasında görüşleri ile beni aydınlatan yardımlarını esirgemeyen değerli danışman hocam Sayın Prof.Dr. Niyazi KARASAR’a sonsuz teşekkürlerimi ve saygılarımı sunarım.

Gülay Yılmaz ÇELİK

Eylül 2013

ÖZ

Bu araştırmada, Mesleki ve Teknik Eğitim veren okullarda çalışan ğretmenlerin Mesleki Eğitim ve ğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (MEGEP)'e ilişkin değerlendirmelerinin belirlenmesi amaçlanmaktadır. Bu doğrultuda, İstanbul Avrupa yakasında bulunan meslek liselerinde çalışan ğretmenlere MEGEP anketi ve kişisel bilgi formu dağıtıldı. Araştırmada, 245 öğretmenden alınan verilere göre, öğretmenlerin genelde projenin bütün boyutlarını “orta” düzeyde olumlu buldukları belirlendi. Projenin başarısının değerlendirilmesinde cinsiyete göre bir farklılık gzlenmedi. Ancak, kıdem arttıa bazı maddelerde memnuniyet seviyesinin azaldığı grld.

Anahtar Kelimeler: MEGEP, Mesleki Eğitim

ABSTRACT

In this research, the aim was to determine the assesment of teachers working in Vocational and Technical High Schools about Strengthening Vocational Education and Training Project (SVET). For this purpose, a SVET questionnaire and a demographic information form were handed out to those teachers working in vocational schools on the European side of Istanbul. According to data received from 245 teachers, it was found that they had “moderately” positive assesment of the Project on all aspects. In the assesment of the success of the project there was no gender difference. However, on some items, teachers with more seniority were less favourable.

Key Words:MEGEP, Vocational Education

İÇİNDEKİLER

ETİK SÖZLEŞME	ii
ÖNSÖZ	iii
ÖZ	iv
ABSTRACT	v
İÇİNDEKİLER	vi
ÇİZELGELER LİSTESİ	viii
BÖLÜM I	1
GİRİŞ	1
Problem	1
Meslek Eğitimi Tanımı ve Amacı.....	4
Mesleki Eğitimin Önemi	8
Mesleki Eğitimin Türkiye’de Gelişimi	10
Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirme Projesi (MEGEP)13	
MEGEP’in Amaçları	15
MEGEP Kapsamında Yürütülen Faaliyetler	16
Modüler Öğretim Programları	17
Öğretim Materyalleri	20
İlgili Araştırmalar	21
Amaç	23
Önem	24
Varsayımlar	24
Sınırlılıklar	24
Tanımlar	25

BÖLÜM II	26
YÖNTEM	26
Araştırma Modeli	26
Araştırma Grubu	26
Veriler ve Toplanması	26
Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması	27
BÖLÜM III	28
BULGULAR VE YORUM	28
Grubun Demografik Yapısı	28
MEGEP Öğretim Programlarının Değerlendirilmesi	29
Öğretim Programlarının Hazırlanması	30
Program Modülleri	31
Cinsiyete Göre Değerlendirme	36
Kıdeme Göre Değerlendirme	44
Genel Yorum	50
BÖLÜM IV	52
ÖZET, YARGI VE ÖNERİLER	52
Özet.....	52
Yargı	53
Öneriler	54
KAYNAKÇA	55
EKLER	59
EK 1. Anket Formu	59
EK 1. İzin Belgesi	62

ÇİZELGELER LİSTESİ

Çizelge 1. Öğretmenlerin Cinsiyet Dağılımı.....	28
Çizelge 2. Öğretmenlerin Kıdem Dağılımı	28
Çizelge 3. Cinsiyete Göre Öğretim Programları Farkındalığı	29
Çizelge 4. Cinsiyete Göre Atölye ve Laboratuvarların Yeterliliği	29
Çizelge 5. Öğretim Sisteminin Getirdiği Değişimden Memnuniyet	30
Çizelge 6. Programların Beklentileri Karşılması.....	30
Çizelge 7. Programların Modüllerine İlişkin Değerlendirme	32
Çizelge 8. Programları İstihdam Açısından Değerlendirme	35
Çizelge 9. Cinsiyete Göre Programların Hazırlanmasına İlişkin Değerlendirme (Çapraz Tablo)	36
Çizelge 10. Cinsiyete Göre Programları Modüllerine İlişkin Değerlendirme	37
Çizelge 11. Cinsiyete Göre Programları İstihdam Açısından Değerlendirme	42
Çizelge 12. Anket Sorularına Verilen Yanıtların Cinsiyete Bağımlılığı (Ki-kare).....	43
Çizelge 13. Kıdeme Göre Programların Hazırlanmasına İlişkin Değerlendirme	44
Çizelge 14. Kıdeme Göre Öğretim Programlarının Modüllerine İlişkin Görüşlerin Değerlendirmesi	45
Çizelge 15. Kıdeme Göre Öğretim Programlarının İstihdama Katkısının Değerlendirilmesi	49

BÖLÜM I

GİRİŞ

Bu bölümde, Türkiye'nin Avrupa Birliği'ne uyum süreci içinde mesleki ve teknik eğitim sistemini geliştirmek amacıyla planlanıp uygulanan "Mesleki ve Teknik Eğitimi Geliştirme Projesi (MEGEP)", ilgili literatür desteği ile kısaca tanıtıldıktan sonra; farklı boyutlarıyla uygulayıcı öğretmenler tarafından değerlendirmelerine esas olmak üzere problem, amaç, önem, varsayımlar, sınırlıklar ve tanımlara yer verilmiştir.

Problem

Bir ülkenin kalkınmışlık düzeyini belirlemede kullanılan en önemli ölçülerden biri, o ülkenin sahip olduğu insan kaynaklarının niteliğidir (Türk Sanayici ve İş Adamları Derneği, 1999). Mesleki ve teknik eğitim bireysel ve toplumsal yaşam için zorunlu olan belirli bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve uygulama yeteneklerini kazandırarak bireyi zihinsel, duygusal, sosyal, ekonomik ve kişisel yönleriyle dengeli bir biçimde geliştirme sürecidir (Alkan, Doğan, Sezgin 1998). Teknik bilgi ve becerilerdeki hızlı değişimler, eğitimin ekonomik boyutunu oluşturan mesleki ve teknik eğitimin yeni bir nitelik kazanmasına neden olmuştur.

Güçlü bir ekonominin vazgeçilmez unsuru nitelikli iş gücü iken nitelikli iş gücü yaratmanın yolu ise çok iyi planlanmış bir mesleki eğitimden geçmektedir. Bu amaçla Türkiye'de de mesleki eğitimin kalitesinin arttırılması amacıyla çeşitli projeler geliştirilmektedir.

MEGEP, Türkiye'de mesleki ve teknik eğitimi güçlendirmek ve bunları AB normlarına uydurmak amacıyla MEB ve AB işbirliği ile geliştirilmiş ve uygulanmış bir projedir. Bu çalışmanın amacı mesleki ve teknik eğitimi geliştirme projesini çeşitli yönleriyle değerlendirmektir.

Ülkelerin kendi içsel koşulları ve elbette ki dış dünyadaki çeşitli gelişmelerle uyumlu eğitim politikaları ve stratejileri söz konusudur. Ülke geleceğine yön verecek yeni nesillerin hem ülke amaç ve değerlerine uyumlu şekilde yetişmesi hem de ülke istihdam süreçlerine etkin şekilde katılmalarının sağlanması eğitim politikaları ile yakından ilgilidir.

Gelişen ve değişen dünya üzerinde, siyasi anlamda çizilen sınırlar gün geçtikçe önemini kaybederken, ekonomik anlamda küreselleşme süreci, her geçen gün önemi arttırarak ve hızla gelişmektedir. Bu gelişim ve değişim sürecinde, 21. yüzyılda hatırı sayılır ülkeler arasında yer almanın yolu, güçlü bir ekonomiye sahip olmaktan geçmektedir. Bu da mesleki eğitimin kalitesinin arttırılması, kalifiye eleman yetiştirilmesi, bu doğrultuda değişen koşullara uyum sağlayabilen sorun giderebilen çevresi ile iyi iletişim kurabilen, takım çalışması yapabilen temel bilgi ve becerilere sahip, yetişmiş mesleki ve teknik insan gücü ile mümkündür. Yetişmiş mesleki ve teknik insan gücü kalkınmanın itici gücüdür (Yağcızeybek, 2008, s.2-5).

Dünya üzerinde, ekonomik ve siyasi anlamda dengelerin değişmesinde en önemli faktör şüphesiz insandır. İyi bir eğitim sayesinde ülkedeki fertler, eldeki kaynakları en etkili ve verimli bir şekilde kullanabilmektedir. Bu nedenle eğitimin, dünya üzerinde dengeleri değiştirecek insan gücüne etkisi, herkes tarafında kabul gören bir gerçektir. Mesleki eğitim, yetiştirilen insanların birbirleriyle iletişim halinde ve uyumlu çalışmalarını sağlamaktadır. Mesleki eğitim sayesinde, teknolojik gelişmelerle yenilenen ve değişen mesleklerin eğitiminin sürekli hale getirilmesi amaçlanmakta, mesleki yeterliliklere dayalı eğitim oluşturulmaya çalışılmaktadır.

Genellikle bireyler için önemli bir öğrenme güdüsü, hayatını kazanmak olmaktadır. Bu nedenle mesleki ve teknik eğitimin, insan zekâsını etkili düşünme yeteneğine dönüştürmedeki rolü büyüktür. Etkili düşünme yeteneğini geliştirmek için de bireyin, düşünme gereci olarak kullanılacak bilgileri açık ve kesin olarak görebilmesi gerekir. Mesleki ve teknik eğitim, belirli bir problem üzerinde düşünmek için olanak sağlar ve bu düşünme sürecinde bilgiler açığa çıkar. Çünkü bu bilgileri, öğrenciler yaşantılarında doğrudan uygulama olanağı bulur (Alkan ve Sezgin, 1996, s. 76).

Çağdaşlaşmanın da en önemli göstergelerinden birisi olarak kabul edilen Mesleki ve Teknik Eğitim uygulamaları ve projeleri olması sebebiyle ülkeler mesleki eğitim sistemlerini, değişen ihtiyaçlara cevap verecek yönde sürekli geliştirmekte ve

yenilemektedir. Bu bağlamda çeşitli projeler uygulanmış ve uygulanmaya devam etmektedir.

Bir başka ifadeyle, sanayileşme ile birlikte endüstrinin ihtiyaç duyduğu nitelikli insan gücünün yetiştirilmesi için gelişmiş ülkelerde ve Türkiye’ de çeşitli projeler, reformlar ve kararnameleler çıkarılmış ve ülkeler mesleki ve teknik eğitimin gerektirdiği gelişmişlik düzeyini yakalayarak küreselleşen dünyanın rekabetçi ortamında yer almaya çalışmışlardır. Bu projelerden biri de 2002 yılında başlatılan ve bütçesi 51 milyon Avro olan, 5 yıl süreli olarak öngörülen ‘Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (MEGEP)’dir (Binici ve Arı, 2004, s. 387).

MEGEP çerçevesinde: ulusal ve uluslararası temel yeterliklere sahip; yabancı dil bilen ve meslekî gelişmeleri izleyebilen meslek elemanları yetiştirmek; tüm meslekî ve teknik eğitim kurumlarında mesleğin gerektirdiği yeterlikleri kazandırmak; bölgesel farklılıklar ve ihtiyaçlara cevap verecek esnek bir program yapısı oluşturmak; bireylerin farklılıklarına ve özelliklerine uygun seçenekler sunan program yapısı geliştirmek; öğrencilere yatay ve dikey geçiş olanakları tanıyan bir program yapısı tasarlamak; mesleki ve akademik yeterlikleri yüksek olan öğrencilerin, yükseköğrenime geçişlerine olanak tanımak; sektör beklentilerine cevap veren meslekî yeterliklere sahip elemanlar yetiştirmek amaçlı ve yaşam boyu öğrenme ilkesi doğrultusunda bireylere farklı koşullara göre seçenekler sunan; uluslararası geçerliliği olan; her yaşta ve her düzeydeki bireye meslekî ve teknik eğitim olanakları sunan programlar geliştirmek; ve bireylerin yeteneklerine, ilgilerine, tercihlerine ve kariyer beklentilerine cevap verilebilecek bir mesleki ve teknik eğitim sisteminin geliştirilmesi hedeflenmiştir (MEB, 2006, s.10).

Bu hedefler doğrultusunda;

- Geniş tabanlı ve alan/dal ve sertifika esasına göre,
- Alan ve dal programları arasında esnek geçişleri imkân veren,
- Örgün eğitimle birlikte yaygın eğitimde ve hayat boyu eğitimde de etkili olarak kullanılabilme esnekliği olan,
- Yeterliğe göre değerlendirme ve yeni teknolojik gelişmeleri modüler öğretim programları sayesinde kısa sürede öğretime yansıtılabilme özelliğine sahip,
- Öğrenci merkezli, öğrenciye daha aktif olma ve kendi hızına göre öğrenme olanağı tanıyan,
- Program geliştirme sürecinde iş piyasasının ve sosyal ortakların aktif katılımına yer veren programlar da geliştirilmiştir (MEB, 2006, s.11).

MEGEP projesi, aslında, Türkiye’ de yıllardır yeterli önem verilmemiş, uzun vadeli stratejilerin veya uygulanma alanı bulamamış olan mesleki eğitim süreci için bir dönüm noktasıdır. Projenin mesleki eğitime, doğrudan ya da dolaylı olarak ülke ekonomisine de katkısı olabileceği önemle düşünülmesi gereken bir konudur. Bu amaçla, meslek derslerinin daha etkin hale getirilmesi ve pratikte uygulanabilirliğinin sağlanması ihtiyacından farklı projeler geliştirilmektedir.

Türkiye’de Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (MEGEP), AB ve Türk Hükümeti’nin fikir birliği içinde olduğu, Türkiye’nin AB Müktesebatının Üstlenilmesi gereklerini yerine getirmeye yönelik olan bir kaç ana faaliyetten biridir. Projenin genel hedefi ülkenin sosyo-ekonomik gereksinimlerine cevap veren ve yaşam boyu öğrenme ilkelerine dayalı modern, esnek ve yüksek nitelikli bir mesleki eğitim sisteminin geliştirilmesidir. Projenin aynı zamanda bu genel hedef kapsamında yakın dönemli hedefleri vardır. Bunlar: Ulusal Yeterlilik Sisteminin oluşturulmasını da içeren bir ulusal reformun uygulanması yoluyla mesleki eğitim sisteminin nitelik ve uygunluğunun geliştirilmesi, kamu kurumları, toplumsal ortaklar ve işletmelerin kurumsal kapasitelerinin ulusal, bölgesel ve yerel düzeylerde güçlendirilmesi, reform sürecinin uygulanmasına yerel oyuncuların da dâhil edilmesi yoluyla sistemin yerelleşme sürecinin hızlandırılmasıdır.

İhtiyaç duyulan nitelikli elemanların yetiştirilmesi ve mesleki eğitimde kalitenin artırılması ancak sürekli olarak etki ve sonuçları değerlendirilen bir proje ile mümkün olabilir. Bu nedenle MEGEP Türkiye’de gerek uygulamaya gerekse teoriye yönelik araştırmaların geliştirilmesinin sağlanması açısından önemlidir.

Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesi (MEGEP)’nin daha iyi anlaşılabilmesi ve değerlendirilebilmesi amacıyla, MEGEP içinde geçen ortak terminolojinin tanımlanması gerekmektedir. Bu amaçla, kullanılan terimler ve tanımlar aşağıda sıralanmıştır.

Meslek Eğitimi Tanımı ve Amacı

Meslek, insanlara yararlı mal ya da hizmet üretmek ve karşılığında para kazanmak için yapılan, belli bir eğitimle kazanılan sistemli bilgi ve becerilere dayalı, kuralları toplumca belirlenmiş etkinlikler bütünüdür. Mesleki eğitim; toplumsal hayatın her alanında ihtiyaç duyulan mesleklerde kalifiye teknik elemanlar yetiştirilmesi için gerekli

bilgi ve becerilerin verildiği eğitimidir. Mesleki eğitimin amacı, toplumun hedefleri ve iş çevrelerinin talepleri doğrultusunda bireylere belirli bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve uygulama yeterliliklerinin kazandırılmasıdır.

İnsanların aile, okul ve toplum içerisinde, sağlıklı ve normal bir gelişim göstererek büyümeleri ve topluma yararlı birer meslek sahibi olacak şekilde yetiştirilmesi ancak eğitim vasıtasıyla gerçekleştirilebilir (Çilenti, 1988, s.7). Eğitimin ekonomik hedeflere yönelik en yoğun görülebilen yönü, işgücü verimliliği artışı üzerindeki etkisidir. Eğitim bu yöndeki bir etki ile üretim sistemine, toplumsal anlamda da kalkınmaya katkıda bulunmaktadır.

Mesleki Eğitim ve Yetiştirme kavramları ise, eğitimin daha ziyade üretime dönük boyutunu ifade etmek için kullanılan kavramlar olarak karşımıza çıkmaktadır. Alkan ve arkadaşları (1998, s.4) mesleki eğitimi; “Bireysel ve toplumsal yaşam için zorunlu olan belirli bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve pratik uygulama yeteneklerini kazandırarak bireyi zihinsel, duygusal, sosyal, ekonomik ve kişisel yönleriyle dengeli biçimde geliştirme süreci” olarak tanımlamaktadırlar. Mesleki ve teknik eğitim; birey, meslek ve eğitim boyutlarının dengeli bir biçimde bir araya getirilmesinden oluşmuş bir eğitim sürecidir ve bireyin tüm yönleriyle gelişimini esas almaktadır. Mesleki ve teknik eğitim topluma dönük, istihdama dayalı, tüm eğitim kademelerini kapsayan, kuram ve uygulama ve iş ile eğitimi bütünleştiren bir özelliğe sahiptir.

Ünal’a (1996, s.97) göre ise yetiştirme, hem okuldaki eğitim sürecini hem de işteki öğrenme süreçlerini içerecek biçimde kullanılır ve “beceri kazandırmak veya işgücü verimliliğini geliştirmek için yapılan yatırımlar” olarak ifade edilir. Diğer taraftan mesleki eğitimin “kısmen genel eğitim, kısmen de yetiştirmeden oluştuğu” genel eğitimin “insanın toplumu ve kültürü anlama kapasitesini geliştiren bir süreç” olarak ele alındığı görülmektedir (Ünal, 1996, s.98). Yetişmiş insan gücü olmadan ne maddi ne de manevi kalkınma mümkündür. Bunun delili doğal kaynakları çok sınırlı olan ülkelerin gelişmiş ülkeler arasında yer alması buna karşılık yeterli doğal kaynaklara sahip ülkelerin gelişmişlik düzeylerini arttırmalarıdır.

“Mesleki eğitim bireyin iş hayatındaki belirli bir meslek alanında üretici olarak herhangi bir statü ile yer alabilmesi için gerekli asgari yeterliliğe ve genel meslek kültürüne sahip olmasını mümkün kılan eğitime mesleki eğitim denir. Teknik eğitim ise; ileri seviyede fen ve matematik bilgisi ile tatbiki kabiliyetler kazanmış

mühendislik, tarım, sağlık, ticaret, beslenme vs. gibi her alanda yer alabilecek insanı yetiştiren eğitimidir” (Ünsür, 1998, s.23).

Mesleki eğitim, bireye iş hayatında geçerliliği olan bir meslek için gerekli olan bilgi beceri ve iş alışkanlıkları kazandırma ve onun yeteneklerini yaptığı işi bir araç olarak kullanarak geliştirmek sürecidir (Sezgin, 1994, s.24). “Mesleki eğitim; bilim ve teknolojiye paralel olarak, bireylere iş hayatındaki belirli bir meslekle ilgili bilgi, beceri, davranışlar kazandıran ve bireylerin yeteneklerini geliştiren eğitim sürecidir.

Milli Eğitim Temel Kanununun (Ünal 1997, s.98). 2842/3 maddesine göre mesleki ve teknik eğitim; kabiliyetlerini geliştirerek gerekli bilgi, beceri, davranışlar ve birlikte iş görme alışkanlığı kazandırmak suretiyle hayata hazırlamak ve onların, kendilerini mutlu kılacak ve toplumun mutluluğuna katkıda bulunacak bir meslek sahibi olmalarını sağlamaktır (METARGEM, 1997, s.1).

Farklı tanımları yapılan mesleki eğitim sonuç olarak, birey, meslek ve eğitim boyutlarının dengeli bir şekilde bir araya getirilmesinden oluşmuş bir eğitim sürecidir. Bu süreç içerisinde bireye temel eğitim bilgilerinin yanında, bir meslek alanında yetiştirilmek üzere gerekli bilgiler verilir. Bu sürecin sonucunda, birey ve meslek bütünlüğü sağlandığı takdirde, mesleki eğitim gerçek anlamda bir eğitim olma niteliği kazanmış olur (Sür, 2007, s.4).

Doğan’a göre mesleki teknik eğitimin esas amacı, endüstride kullanılan insan gücünü hazırlamaktır. Endüstride kullanılan üretim metotları, araç ve gereçler değiştikçe, yetiştirilen insan gücünün özellikleri de değişmektedir. Bu bakımdan mesleki ve teknik eğitim, teknoloji ve bilimsel çalışmalar arasında çok yakın bir ilişki bulunmaktadır (Doğan, 1997, s.6) ve ayrıca milli eğitim sisteminin bütünlüğü içinde endüstri, tarım ve hizmet sektörleriyle birlikte her türlü mesleki ve teknik eğitim hizmetlerinin planlanması, araştırılması, geliştirilmesi, organizasyonu ve eşgüdümü ile yönetim, denetim ve öğretim etkinliklerinin bütünüdür (Doğan, 1997, s.3).

Mesleki ve teknik ortaöğretim okul/kurumlarda dersler, ortak dersler ve alan/dal dersleri olmak üzere iki ana grupta toplanır. Teknik liselerde ve Anadolu teknik liselerinde okutulan genel bilgi ve fen bilimleri derslerinin haftalık ders saatleriyle öğretim programları genel lise fen bilimleri alanı derslerinin aynısıdır. Mesleki ve teknik ortaöğretimde ders saati meslek liselerinde 35, Anadolu meslek liselerinde 40, Anadolu teknik liselerinde 45 saattir. Öğrenciler teorik eğitimin yanında 4. sınıfta haftada 24 saat beceri eğitimi alırlar (MEB, 2006, s.27).

Mesleki eğitim, iş yerlerinin nitelikli insan gücü gereksinimi karşılamak ve meslek öğrencilerini mezun olduktan sonra onların istihdam şartlarını artırmak açısından genel eğitimden farklı bir amaca ve işleve sahiptir. Bugün Türkiye’de iki ana meslek eğitimi modeli uygulanmaktadır. Bunlar meslek liseleri, teknik liseler ve meslek yüksekokullarında gerçekleştirilen örgün mesleki eğitim modeli ile ilköğretimi bitirmiş, orta öğretim kurumlarından ayrılmış veya bitirmiş, işletme ile meslek eğitimi sözleşmesi imzalamış gençlere, meslekî ve teknik alanlarda meslekî eğitim yoluyla bir meslek kazandıran, mesleğinde yükselmek isteyenlerin mevcut bilgi ve becerilerini geliştiren ve yeni teknolojilere uyumlarını ve mesleklerinde ilerlemelerini sağlayan ikili meslekî (çıraklık) eğitim modelidir (Ulukan, 1998, s.79).

Dünya’da teknoloji ve hizmetler alanında çok hızlı bir değişim yaşanmaktadır. Bu alanlarda ülkeler arası ve iç piyasalarda kıyasıya bir rekabet mevcuttur. Bu acımasız ortamda ayakta kalabilmek için daha seri ve daha kaliteli üretime ihtiyaç duyulmaktadır. Yeni teknolojiler üretmek için de, mevcut teknolojileri en üretken şekilde kullanabilmek için de emeğin vasfının geliştirilmesi gerekmektedir. Bu ise mesleki eğitimle mümkündür. Ucuz, vasıfsız işgücü ile düşük maliyetle üretim yaparak ayakta kalabilmenin dönemi artık gerilerde kalmıştır. Bu nedenle mesleki eğitim ayrıca önem arz etmektedir (Ünsür, 1998, s.25).

Mesleki eğitimin amaçları milli eğitimin genel amaç ve temel ilkelerine uygun olarak şu şekildedir (MEB, 2003, s.2):

- Bütün öğrencilere orta öğretim düzeyinde ortak bir genel kültür vermek suretiyle onlara kişi ve toplum sorunlarını tanıtmak, çözüm yolları arama ve yurdun ekonomik, sosyal ve kültürel kalkınmasına katkıda bulunma bilincini ve gücünü kazandırmak.
- Öğrencilere çeşitli program ve okullarla ilgili, beceri ve yetenekleri ölçüsünde ve doğrultusunda hem mesleğe hem de yükseköğretime ya da hayata ve iş alanlarına hazırlamak,
- İş ve meslek alanlarının ihtiyacı olan orta düzeyde meslek elemanlarını yetiştirmek, Çevrenin eğitim ve öğretim gereksinimini karşılamak, okulda yapılan meslek eğitimini, hizmet hayatının gerektirdiği koşullarda gerçekleştirmek, gerektiğinde bir kısmının endüstri, iş ve hizmet kurumlarında yapılmasını sağlamak ve çevre okul işbirliğini kurmaktır.

Eğitimin önemli bir boyutu olan Mesleki ve Teknik Eğitim, oldukça farklı mesleki alanlarda ve karmaşık yapıdadır. Bu eğitimin en önemli görevi istihdam dünyasına iş

gücü yetiştirmektir. Görev yapacak iş gücünde aranan nitelikler ise farklılık göstermektedir. Çünkü bilgi çağı, mal ve hizmet üreten iş gücünde aranan beceri düzeyini ve sorumluluğunu artırmış bulunmaktadır (MERATGEM, 1997, s.24).

Doğan'a göre mesleki eğitimin esas amacı, endüstride kullanılan insan gücünü hazırlamaktır. Endüstride kullanılan üretim metotları, araç ve gereçler değiştikçe, yetiştirilen insan gücünün özellikleri de değişmektedir. Bu bakımdan mesleki ve teknik eğitim, teknoloji ve bilimsel çalışmalar arasında çok yakın bir ilişki bulunmaktadır (Doğan ve diğ., 1997, s.6).

Mesleki ve teknik eğitimin başlıca amacı, ferde iş piyasasında geçerliliği olan bir işe girebilmesi ve bu işte ilerleyebilmesi için gerekli olan temel davranışları kazandırmaktır (Sezgin, 1994, s.1). Temel mesleki eğitim iş hayatının talebi ile uyumlu olarak bir meslek alanında işe giriş için gerekli asgari mesleki davranışları kazandırmayı amaçlar. Temel mesleki eğitimde derinlik değil, mesleki genişlik esastır. Mesleki derinlik bireyin bir dalda uzmanlaşmasını ifade etmektedir. Mesleki uzmanlık eğitimi, çağdaş mesleki eğitim sistemlerinde ileri meslek eğitiminin işlevi olarak kabul edilmektedir. Bireyin bir dalda eğitimi bilimin ve teknolojinin hızlı değişmesine dayalı olarak istihdamda ve bireyin değişime uyumunda güçlükler yaratmaktadır. Bireyin bir meslek alanında temel mesleki yeterlilikleri kazanması ona istihdamda esneklik ve değişikliklere uyum gücü kazandırmaktadır (TİSK, 2005, s.24).

Türkiye'de mevcut olan, ticaret ve turizm okulları dâhil orta öğrenim düzeyinde mesleki ve teknik okulların ana hedefleri aşağıdaki gibidir:

- Endüstri ve ticaretin ilgili sektörlerinde istihdam için vasıflı insan gücünün eğitim ve öğretimi.
- Öğrencilerin yükseköğrenim kurumlarına giriş için hazırlanması.
- Öğrencilerin Türkiye'nin sorumlu yurttaşları haline gelmesi için hazırlanması (Doğan, 1997, s.6).

Mesleki Eğitimin Önemi

Sanayileşmenin artması ve hızlı gelişmesi ile meslekî eğitimin önemi de zamanla artmıştır. Çünkü meslekî eğitimin, sanayileşmenin işgücü için eleman yetiştirmesi gereği anlaşılmıştır. Sanayide gerekli iş standartlarına ve iş özelliklerine sahip elemanların yetiştirilmesi üzere meslekî eğitim ön plana çıkmış ve bu amaç doğrultusunda eğitim vermeye başlamıştır. Bireylerin yeteneği ve ilgisi doğrultusunda eğitim alması o alanda

daha başarılı olmasını sağlayacaktır. Meslekî Eğitim Sistemi, iş dünyasının gereksinim duyduğu kadar kaliteli ve rekabet edebilir bir eğitim vermelidir. Bu eğitimde, iş dünyasına yüksek öğretimden geçiş sırasında genel rekabetin ve meslekî yeteneklerin ön planda tutulması gerekir. İstihdamda, işin gerektirdiği genel rekabet ortamı yaratılmalıdır (Binici ve Arı, 2004, s.389).

Mesleki ve Teknik Eğitim, toplumsal hayatın her alanında ihtiyaç duyulan mesleklerde kalifiye teknik elemanlar yetiştirilmesi için gerekli bilgi ve becerilerin verildiği eğitimidir. Mesleki ve Teknik Eğitimin amacı, toplumun hedefleri ve iş çevrelerinin talepleri doğrultusunda bireylere belirli bir mesleğin gerektirdiği bilgi, beceri ve uygulama yeterliliklerinin kazandırılmasıdır. Mesleki Eğitim, işi bir araç olarak kullanarak bireyin bilişsel, duyuşsal ve devinsel yönden gelişmesini amaçlar. Bir toplumun en önemli varlığı insan kaynağıdır. Bu nedenle günümüzde tüm toplumlar işgücüne ve insan kaynaklarına yatırım yapma yarışındadırlar.

Bilim ve teknolojide meydana gelen hızlı değişme ve gelişmeler sonucu, Türk sanayisi çok boyutlu bir yapıya ulaşmıştır. Türkiye'nin kalkınma hedefleri doğrultusunda istenilen hızda gelişebilmesi için, sanayi ve iş çevrelerince ihtiyaç duyulan sayıda ve nitelikte, orta düzeyde meslek elemanlarının yetiştirilmesi gerekmektedir. Bu açıdan bakıldığında, mesleki ve teknik eğitim Türkiye için büyük önem arz etmektedir (MEB, 2004, s.1).

Şahinkesen,“Gelişmekte olan bir toplumda insan gücü ihtiyacı ancak mesleki teknik eğitimle karşılanabilir” diyerek mesleki eğitimin önemini vurgulamıştır (Şahinkesen,1995, s.63). “Dünya'da teknoloji ve hizmetler alanında çok hızlı bir değişim yaşanmaktadır. Bu alanlarda ülkeler arası ve iç piyasalarda kıyasıya bir rekabet mevcuttur. Bu acımasız ortamda ayakta kalabilmek için daha seri ve daha kaliteli üretime ihtiyaç duyulmaktadır. Yeni teknolojiler üretmek için de, mevcut teknolojileri en üretken şekilde kullanabilmek için de emeğin vasfının geliştirilmesi gerekmektedir. Bu ise mesleki eğitimle mümkündür. Ucuz, vasıfsız işgücü ile düşük maliyetle üretim yaparak ayakta kalabilmenin dönemi artık gerilerde kalmıştır. Bu nedenle mesleki eğitim ayrıca önem arz etmektedir” (Ünsür, 1998, s.15). “Bir ülke ekonomisinin uluslararası piyasalarda sahip olduğu konum, sunduğu ürün ve hizmetlerin kalitesi ile doğrudan ilişkilidir. Ürün ve hizmetlerin kalitesi ise, üretimden pazarlamaya kadar görev alan personelin eğitim ve kalifiye eleman olmaları ile yakından bağlantılıdır. Bu da iş

piyasaları ile mesleki eğitim arasındaki doğrudan ve zorunlu ilişkiyi ortaya çıkarmaktadır. Aynı zamanda işletmelerin rekabet gücü açısından vazgeçilmez bir faktör haline gelen mesleki eğitimin önemi, 21. yüzyılın işletmelerinde daha belirgin bir görünüm kazanacaktır”(Karauçak, 1992, s.1).

Meslekî ve teknik eğitimden beklenen verimin alınabilmesi için, eğitimin toplumsal değer ve tutumlara uygun olması, yeni teknolojileri kapsamaması, yeni politikalar ve finansal taahhütlerde bulunması ve yerel, bölgesel ve küresel imkânları ve ilgileri dikkate alması gerekmektedir. Meslekî ve teknik eğitim sistemleri, ekonomik boyutlarının yanında, kültürel ve çevresel yönleri ile gelişimsel yaşam deneyimleri olarak tasarlanmalıdır (UNESCO, 1999, s.3).

Mesleki Eğitimin Türkiye’deki Gelişimi

Kurtuluş Savaşı ve I. Dünya Savaşı’nda teknik eleman eksikliğinin meydana getirdiği sorunların fazlasıyla yaşanmış olması, ekonomik ve sosyal gelişme için bireylerde yeni yeteneklerin geliştirilmesi zorunluluğu ve genel becerili işçi düzeyinde nüfus artması sonucunda boşluğu doldurmak ihtiyacı, meslekî eğitim üzerinde dikkatlerin yoğunlaşmasını gerektirmiştir (Doğan 1983, s.359-360).

İl ve belediyelerin meslek okulu açma yetkileri bulunduğundan 1927 yılına kadar okullar birlik ve bütünlükten yoksun eğitim vermekteydiler. Öğretim düzeyleri, programları, yönetim biçimleri, öğrencilerin sahip oldukları nitelikler ve programların süresi farklılık göstermekteydi. Bu sebeple, 1926 yılında meslekî ve

teknik öğretim, önce İlköğretim Dairesi, daha sonra da Yüksek Öğretim Dairesi bünyesinde yer almıştır ve 1927’de de Yüksek ve Meslekî Öğretim Genel Müdürlüğü haline getirilmiştir (Doğan, 1983, s.360).

Meslek liselerinde bazı ortak eğitim standartları geliştirmek amacıyla 9 Haziran 1927 yılında 1052 sayılı "Meslek Mektepleri Hakkında Kanun" kabul edilerek illere bazı mali sorumluluklar yüklemiştir. Masrafların il bütçelerinden karşılanması, okulların bir bütünlük içinde gelişmesine engel olmuştur. Bu sebeple 1929 yılında, 1491 sayılı Kanunla okulların iase ödeneği ile öğretmen masraflarını karşılamak için genel bütçeden yardım sağlanmıştır. İller, 1931 yılında, 1867 Sayılı Kanunla 9 bölgeye ayrılmış ve her bölgede; malî ve yönetimi illerce karşılanmak üzere sanat okulları Bölge Sanat Okulları haline getirilmiştir.

Meslek okullarının sayılarının artması karşısında, bu okulların ayrı bir genel müdürlüğe bağlanarak idare edilmelerine ihtiyaç duyulduğundan 1933 yılında çıkarılan 2287 sayılı Maarif Vekâletleri Merkez Teşkilatı ve Vazifeleri Hakkındaki Kanunla, Meslekî ve Teknik Öğretim Müsteşarlığına bağlı olarak Erkek Teknik Öğretim Genel Müdürlüğü olarak kurulmuştur. İhtiyaç duyulan insan gücünün örgün mesleki eğitim kurumları vasıtası ile yetiştirilmesi çalışmaları özellikle 1940 ile 1950 yılları arasında yapılmıştır. Bu dönemde mesleki eğitim alanında yapısal, finansal ve hukuksal açıdan önemli gelişmeler sağlanmış ve 1942 yılında 4303 sayılı Kanunla girilen planlı çalışmalar, 1950 yılında 5642 sayılı Kanunla devam ettirilerek Meslekî ve Teknik Öğretim Kurumları büyük bir gelişme devresine girmiştir.

Ülkenin ihtiyaç duyduğu vasıflarda insan gücünün sadece okullar aracılığı ile sağlanamayacağı görüşü 1960'lı yıllarda hâkim olmuştur. Bu dönemde mesleki eğitim için kaynak araştırma faaliyetleri yoğunlaştırılmış ve elde edilen kaynaklar beklemeksizin harekete geçirilmiştir. Bu doğrultuda Avrupa İskân Fonundan sağlanan 1,5 milyon dolarlık kredi ile 5 Eylül 1962 tarihinde Ankara Mesleki Eğitim Merkezi Kurulmuş, 15 Nisan 1993 tarihinden itibaren bu merkezde monitör eğitimine başlanmıştır. Teknik öğretim kurumları, mühendis seviyesinin altında üç ayrı seviye ve nitelikte operatör, işçi, yarı becerili işçi, usta ve teknisyen gibi üretici teknik personeli yetiştirebilecek üç ayrı okul tipi halinde 1968-1969 eğitim ve öğretim yılından itibaren toplanmıştır. Bunlar, Pratik sanat okulları, Sanat enstitüleri ve Teknisyen okullarıdır. Mühendis ile becerili işçi ve usta arasındaki yardımcı teknik personeli yetiştirmek amacıyla 1969-1970 öğretim yılında, teknisyen okulları açılmıştır (Ünsür, 1998, s.55).

Sezgin ve Yağcızeybek (2008, s. 12) Meslekî ve Teknik Eğitimin sorunlarını şu şekilde belirtmişlerdir:

- **Eğitimde Ayrımcılık ve Fırsat Eşitsizliği:** Türkiye’de çalışan çocukların meslekî eğitim sorunları bulunmakta. Yeterli temel ve meslekî eğitimi almaksızın çalışmak durumunda kalmaları çocukların her türlü haktan yoksun ve her türlü istismara açık bir biçimde istihdam edilmelerine neden olmaktadır.
- **Öğrenci Sayılarında Azalma:** Meslekî ve teknik okullarda öğretmen ve okul sayılarında 1999 yılından itibaren ciddi artışlar yaşanırken öğrenci sayılarında ise düşmeler görülmektedir.
- **Uluslar Arası Akreditasyon Sorunu:** Türkiye’nin ihtiyaçları ve dünyadaki gelişmeler, meslekî yeterliliklerin belgelendirildiği ve uluslararası

akreditasyonu olan bir mesleki-teknik eğitim sistemine ulaşmamızı zorunlu kılmaktadır. Meslek standartları yeniden gözden geçirilmeli, meslekî ve teknik eğitim yeterlilikleri uluslararası standartlara uygun hale getirilmeli ve ulusal yeterlilik sistemi kurulmalıdır. MEGEP'te uluslararası yeterlilik için akreditasyon çalışmaları başlatılmıştır.

- **İstihdam Analizinin Yapılmayışı:** İstihdam analizinin yapılmayışı buna bağlı olarak meslekî ve teknik eğitimde program esnekliğinin sağlanmayışı piyasa ihtiyaçları ile uygulanan programlar arasında uçurumlar oluşturmaktadır. Gelişmiş ülkelerde eğitimin dış değerlendirilmesi giderek daha fazla önem kazanmaktadır. Bunun meslekî ve teknik öğretime yansımaları, sistemin verimliliğinin ölçümünde mezunların eğitim gördükleri alanlarda işverenlerce istihdamının temel kıstas olarak alınmasıdır.
- **Öğretim Programları:** Mevcut öğretim programları yeniden gözden geçirilmesi ve günümüzde geçerliliğini yitirmiş olan eğitim programlarının revize edilerek, yeterliliğe dayalı öğretim programları reformu yapılması gerekmektedir.
- **Meslekî Rehberlik ve Yönlendirme:** Meslekî ve teknik eğitime giriş esnasında yeterli düzeyde rehberlik ve yönlendirme yapılamamaktadır. Meslekî-teknik eğitime yönelme azalmıştır.
- **Eğitim Kurumu – İşletme Diyalog:** Sanayi kuruluşlarının, meslekî eğitim kurumlarını geliştiren teknolojiye uygun olarak donatılmasında katkıları yok denecek kadar azdır. İşletmelerden uygulama amacıyla yeterince faydalanılamamaktadır. İşletmeler ile meslekî ve teknik eğitim kurumları arasında halen yetersiz düzeyde bulunan diyalog ve işbirliğini geliştirmek ve sorunlara ortak bakış açıları oluşturmak gerekir.
- **Ölçme ve Değerlendirme:** Yeterliliğe dayalı, objektif, mukayeseli ve şeffaf bir ölçme değerlendirme sistemi geliştirilmelidir.
- **İmam Hatip Liseleri:** İmam-Hatip Liselerinin üzerinde yapılan tartışmalar, meslekî ve teknik eğitime ilişkin çalışmaları gölgelemektedir.
- **Yasal Teşvikler:** İş yerlerine, eğitimli insan gücü (EML-TL mezunları) istihdamı için yasal teşvik (prim ödeme desteği vb.) getirilmelidir. Meslek ve teknik eğitim gören öğrenciler, öğrenim kredisi ile desteklenmelidir.

Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirme Projesi (MEGEP)

Avrupa Birliğinde okul tipi mesleki teknik eğitim modeli ve işletme-eğitim kurumu modeli olmak üzere iki eğitim modeli söz konusudur. Okul tipi mesleki teknik eğitim modelinde 8 veya 10 yıl süren zorunlu eğitimden sonra okul içi öğretim ve eğitimidir. Gençleri kısa yoldan iş piyasasına hazırlamak veya belirli bir başarı düzeyini tutturularını yükseköğretime yönlentmektedir. Bu model, eğitime önemli ölçüde kaynak ayıran Belçika, Fransa, İsveç ve İtalya gibi ülkelerde uygulanmaktadır. İşletme-eğitim kurumu modeli ise bazı AB ülkelerinde, ABD ve Japonya'da 8-10 yıllık zorunlu eğitim içerisinde başlatılan uygulama 8. veya 10. yıldan sonra okulda teorik ve işletmelerde uygulama şeklinde devam etmesi öngörülen bir modeldir. Almanya'da uygulanan ikili eğitimde çalışan öğrenci dört günü iş yerine, bir gün okula gitmektedir. Almanya, İsviçre, Avusturya gibi ülkelerde meslek eğitimi, çıraklık eğitimi olarak ifade edilen bu sistemin uygulandığı başlıca ülkelerdir (MEGEP, 2004, s.8).

Mesleki ve teknik eğitim sisteminde uygulanmış olan programlarda yaşanan bazı sorunlar, mesleki ve teknik eğitim sistemini güçlendirme çalışmalarını beraber getirmiştir. Bu sorunlar, programların dar uzmanlık alanlarına yönelmiş olması, mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarından mezun olanların yarısından fazlasının mezun oldukları alanda istihdam edilememesi, öğrencilerin mesleki eğitimle kazandıkları bilgi ve becerileri yaşamdaki karmaşık problemlere uygulayamamaları ve iş yaşamına aktaramamaları, programların mesleki ortaöğretimle yükseköğretime bütünleştirecek esnek yapıda olmaması, uygulanan programlarla çevre ihtiyaçlarının tutarlılık göstermemesi ve bundan dolayı istihdamı sınırlı alanlar için gereğinden fazla eleman yetiştirilmesi şeklinde özetlenebilir. Bu sorunlar mesleki ve teknik eğitim programlarının yenilenmesi gerektiğinin göstergesidir (Fer, 2000, s.30).

Bu nedenlerden dolayı, Türkiye ekonomisinin dünyada önde gelen ekonomileri arasında yer alması amacıyla ve AB (Avrupa Birliği)' ye giriş sürecindeki uyumluluk çalışmaları doğrultusunda, iş gücü niteliğinin artırılması ve ekonomik sektörlerdeki istihdam imkânlarının artırılmasına yönelik olarak mesleki eğitimi güçlendirme çalışmaları yapılmıştır (MEBTKB, 2007).

Türkiye'nin bu alandaki çabalarını desteklemek amacıyla 1999 AB Helsinki Zirvesi'nde Türkiye'nin Akdeniz Ekonomik Kalkınma Alanı fonlarından

yararlandırılması kararlaştırılmıştır. Bunun sonucunda Türkiye, ekonomisinin iş gücü ihtiyacıyla, mesleki ve teknik okullarının çıktıkları arasındaki boşluğu kapatabilmek amacıyla bazı proje fikirleri geliştirmiştir. Bu yönede ilk adım olarak, 4 Temmuz 2000 tarihinde, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Avrupa Birliği arasında Türkiye'deki Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesinin (MEGEP) anlaşması imzalanmıştır. Bu anlaşma doğrultusunda proje MEB Projeler ve Koordinasyon Merkezi Başkanlığınca yürütülmüştür (MEB, 2009).

Meslekî Eğitimde yeni geliştirilen program 8 yıllık ilköğretim sonrası 4 yıl esasına göre düzenlenmiştir. Tüm genel, meslekî ve ortaöğretim kurumlarında 9. sınıfta alınacak olan dersler ortaktır. Öğrenci ilgi duyduğu ve yetenekleri doğrultusunda 9. sınıftan sonra 10. sınıfta kendini ifade edebileceği alanı seçecektir. Programın temel yapısı oluşturulurken 9. ve 10. sınıflarda ortak dersler ile alan ortak dersleri, 11. ve 12. sınıflarda dallara özel derslerin okutulması planlanmıştır. Derslerin içerikleri belirlenirken özellikle meslek araştırmaları yapılmış olup, beklenen meslekî yeterlikler saptanmıştır ve ulusal ile uluslararası düzeyde iş gücü kapsamında beklenen ve istenen özellikler dikkate alınmıştır (Altın 2000).

Projede, program geliştirme, modül yazma ve diğer tüm çalışmalar, mesleki teknik öğretimden sorumlu genel müdürlüklere bağlı eğitim kurumlarındaki öğretmenler, sosyal ortaklardan temsilciler, üniversitelerden öğretim görevlileri, sektörden meslek elemanları, yerli ve yabancı uzmanlar ile İşbirliği içinde gerçekleştirilmiştir (www.megep.meb.gov.tr).

MEGEP Millî Eğitim Sisteminde uygulanan, yüksek bütçeli, uzun süreli, sektör ve sosyal ortaklar açısından geniş katılımın sağlandığı projelerden biridir. Bu proje çerçevesinde, özellikle mesleki ve teknik eğitim programlarının hazırlanmasında ülke çapında ve oldukça geniş kapsamlı sektör analizleri yapılmış, başta değişik sektörlerden olmak üzere ilgili birçok kurum ve kuruluşun temsilcileri çalışmaların her aşamasına aktif olarak katılmışlardır. Projenin hedefleri Türkiye'deki mesleki ve teknik eğitim konusundaki ihtiyaçlarına büyük oranda cevap verecek şekilde oluşturulmuştur (Altın, 2003, s. 162).

Projeye önce pilot okullarda olmak üzere yeni öğretim programları uygulamaya geçirilmiş, uygulamadaki aksaklıklar ve sorunlar tespit edilip uzmanların görüşleri ve önerileri doğrultusunda, 2005–2006 eğitim öğretim yılında tüm mesleki teknik eğitim

veren kurumlarda modüler öğretim yaklaşımıyla uygulanmaya başlamıştır (MEB, 2006, s.122).

Bu araştırma kapsamında incelenmesi planlanan en önemli konulardan biri MEGEP' in kapsamında yer alan öğretim programlarının Milli Eğitim Bakanlığı'na bağlı mevcut meslek liselerindeki meslek öğretmenlerine uygulaması sırasında karşılaşılan sorunlar ve uygulamanın öğretmenler üzerindeki etki düzeyi araştırılması hedeflenmiştir.

MEGEP'in Amaçları

MEGEP'in genel amacı ülkenin sosyo-ekonomik gereksinimlerine cevap veren ve hayat boyu öğrenme ilkelerine dayalı çağdaş, esnek ve yüksek nitelikli bir mesleki eğitim sisteminin gerçekleştirilmesine destek olmaktır. Bu projede sivil toplum örgütleri ve kurumları arasındaki ilişkiler, büyük önem taşımaktadır (Özdemir, 2007, s.58). Bu proje kapsamında bu kurumlar sosyal ortaklar olarak ifade edilmektedir.

Projenin hedefleri doğrultusunda üç adet özel amaçtan bahsedilebilir. Bunlar;

- “Meslekî eğitimin, ulusal gereksinimler doğrultusunda niteliğinin arttırılması,
- Meslekî eğitimle ilgili kamu yönetiminin, toplumsal ortakların ve işletmelerin kurumsal kapasitelerinin ulusal, bölgesel ve yerel düzeyde güçlendirilmesi,
- Meslekî eğitim sisteminin yerinden yönetime geçme sürecini hızlandırmaktır” (MEBTKB, 2007, s. 12).

Projeden beklenen sonuçlar şunlardır (MEB, 2006):

- Endüstri sektörü ve diğer sosyal ortaklarla işbirliği içinde geliştirilen ve iş piyasasının gerekliliklerini karşılamak üzere tasarlanan yeni bir mesleki eğitim standartları sistemi kurmak.
- Doğru değerlendirme, derecelendirme ve sertifikasyon saptayan ve kararlaştırılan mesleki standartları temel alan yeni bir ulusal mesleki yeterlilik sistemi kurmak.
- Ulusal yeterlilik sistemi tarafından geliştirilen göstergelere uygun olarak tasarlanmış olan ve hem başlangıç düzeyindeki mesleki eğitimi hem de sürekli mesleki eğitimi kapsayan yeterliğe dayalı modüler programlarını uygulamak.
- Mikro projeler uygulayarak aşağıdan yukarıya doğru bir güçlendirme yaklaşımını benimseyen ve yenilik araçları görevi gören okullar haline getirmek.
- Tüm aşamalarda ve program alanlarında benimsenen ulusal standartları tutarlı bir şekilde uygulayarak, kaliteyi güvence altına alan yeni bir sertifikasyon sistemi kurmak.

- İş piyasasının yerel gerekliliklerini karşılayan ve il düzeyinde üçlü bir yapıyı temel alan yeni mesleki eğitim yönetim sistemi geliştirmek.
- Okul idarecileri, öğretmenler ve değişimin öncülerine kaliteli eğitim sunmak için geliştirilen ve uygulanan kurumsal gelişim programları uygulamak.

Proje ile Türkiye'deki meslekî ve teknik eğitim sisteminin, AB ve gelişmiş ülkelerdeki standartlara yükseltilmesi hedeflenmektedir. Böylece iş piyasasının ihtiyaçlarına cevap verebilen, temel eğitim, genel orta öğretim ve yüksek öğretim sistemleri ile bütünlük oluşturacak şekilde, modern, esnek ve kaliteli bir meslekî eğitim sistemi oluşturulacaktır (MEB, 2006).

Proje ile meslekî ve teknik eğitim sistemi her açıdan değerlendirilmekte, elde edilen veriler ışığında eğitim sisteminin, öğretim programlarının, öğretim materyallerinin ve eğitim kurumlarının geliştirilmesine yönelik olarak farklı çalışmalar yürütülmektedir (MEB, 2006).

MEGEP Kapsamında Yürütülen Faaliyetler

MEGEP projesinin uygulanması sırasında yürütülen faaliyetlerden öğretim programları ve istihdamla ilişkili faaliyetler şu şekildedir (MEB, 2006):

- İş piyasasına yönelik ihtiyaç analizi yapmak,
- Eğitim standartlarını geliştirmek,
- Modüler programlar hazırlamak,
- Ulusal yeterlilik sistemini kurmak,
- Tüm meslekî ve teknik eğitim kurumlarında modüler programların uygulanması planlanmak,
- Farklı diploma ve sertifika programları için geliştirilen aynı içerikli modüllerin ortak olarak kullanılmasını sağlamak,
- Meslekî ve teknik eğitim çalışmalarında her yaşta ve düzeyde yaşam boyu öğrenme ilkelerinin esas alınmasını sağlamak,
- Meslekî ve teknik eğitimle ilgili diploma, sertifika, mezuniyet belgesi gibi belgelerin denkliğini sağlamak,
- Meslek mensupları arasındaki performans kontrolünü sağlamaktır.

Bu etkinliklerin gerçekleştirilmesi ile iş piyasasının belirlediği yeterliklerde, arz-talep dengesi doğrultusunda, yerel, bölgesel ve ulusal düzeyde iş gücü ihtiyacını karşılamak üzere iş piyasası analizi MEGEP kapsamında yapılmıştır. MSK (Meslek Standartları Komisyonu) tarafından hazırlanan 250 meslek standardı, MEB, sosyal ortak temsilcileri, yerli ve yabancı uzmanlar tarafından gözden geçirilmiş ve meslek

standartları esas alınarak 41 adet eğitim standardı geliştirilmiştir. Bu eğitim standartlarına bağlı olarak oluşturulan çerçeve programlar doğrultusunda modüler öğretim programları hazırlanmıştır. Hazırlanan programlarda UNESCO tarafından geliştirilen ve birçok AB ülkesinde kabul gören Uluslararası Eğitim Standardı Sınıflandırması kullanılmıştır (MEB, 2006).

Modüler Öğretim Programları

Lokal ve küresel anlamda büyük bir hızla değişen piyasa taleplerine göre, bölgesel eğitim olanaklarının artması kaçınılmaz bir gerçek ve gerekliliktir. Dünya üzerindeki birçok bölgede yerel yönetimler eğitim ve yetiştirme faaliyetleri ile sektörleri desteklemektedir. Ulusal standartlar doğrultusunda bölgesel farklılıklar mesleki ve teknik eğitime yansıtılabilmeli ve mesleki eğitim faaliyetleri yerel düzeyde de yürütülebilmelidir. Değişen koşullara hızla uyum sağlayabilmek için, geleceğin nitelikli iş gücünü yetiştirmeyi amaçlayan mesleki ve teknik eğitimin, mesleki yeterliklere dayalı, yenilenen ya da değişen mesleklere uygulanabilecek biçimde, öğrencilerin sürekli eğitimi için temel oluşturan geniş tabanlı bir yapıda olması gerekmektedir (Altın, 2003, s.82).

Mesleklerin gelişen teknolojiyle birlikte değişim içerisinde olması ve daha karmaşık bir yapıda bulunmaya başlaması, mesleki yeterliliklerin geniş tabanlı bilgi, beceri ve tavırlar adayalı olmasına sebep olmuştur. Bu nedenle programlarda ilişkili alanlar ve meslekler bütünleştirilerek, birçok meslek alanını kapsayan sektörel bir bütün olarak ifade edilen meslek grupları oluşturulmalıdır. Meslek grupları etrafında planlanan eğitimde, öğrenci kazandığı bilgi ve becerileri geniş bir alanda kullanabilmekte ve değişikliklere kısa sürede uyum sağlayabilmektedir. Programların modüler esasa dayalı olarak bir bütünlük içinde, meslek standartlarını da kapsayacak şekilde ele alınabilmesi için meslekler; meslek gruplarına, meslek alanlarına ve meslek dallarına göre sınıflandırılmalıdır (Altın, 2003, s.84).

Geleneksel meslekî ve teknik eğitim sistemi bireysel öğretim açısından esnek, etkin ve verimli değildir ve çok da pahalıdır. Eğitim sisteminde öğrenciye aktarılan bilginin yoğunluğu, öğrencinin bireysel gelişimine katkıda bulunmaktan çok uzaktır. Öğrenci belirli sınırlar içerisinde istediği konuyu, istediği yerde ve kendine uygun bir hızda öğrenebilmelidir. Modern iletişim araçları buna olanak tanımaktadır. Eğitim programının esnek bir yapıya sahip olması, eğitsel amaçları, toplumun, endüstrinin ve kurumlarının taleplerine uygun olarak düzenlemeye olanak sağlamaktadır. Bu doğrultuda

eğitim programının hazırlanmasında modüler öğretim yaklaşımının kullanılması iyi bir seçenek olarak görölmüş ve program bu doğrultuda hazırlanmıştır (MEB, 2006). Modüler öğretim değişikliklere hızlı cevap veren esnek yapısı tercih edilme nedeni olmuştur (Fer, 2000, s.28).

Meslekler için yeterlik tabloları oluşturulmuş ve yeterlikler gruplandırılarak modüler birimler oluşturulmuştur. Burada yapılan işlemler özet olarak meslek alan ve dallarının belirlenmesi ve bu doğrultuda modüllerin oluşturulmasıdır. Bundan sonraki adım modülleri gruplandırarak derslerin oluşturulmasını, derslerin hangi amaç ve yeterliği kazandırmak için hangi konular çerçevesinde işleneceğini anlatan ders bilgi formlarının hazırlanmasını ve derslerin haftalık çizelgelere yerleştirilmesini içeren çerçeve öğretim programlarının hazırlanmasıdır. Çerçeve öğretim programları örgün mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında kullanılacaktır. Yaygın eğitim içinse sertifika programları hazırlanmıştır. Bununla mesleki yeterlikler doğrultusunda sertifika kursları düzenlenmesi planlanmıştır. Çerçeve öğretim programları kurumlarda ders geçme sistemi uygulandığı için diploma almaya yönelik olarak hazırlanmıştır, burada modüllerden başarılı olmak dersi geçme yolunda atılmış bir adımdır (MEB, 2006).

MEGEP çerçevesinde geliştirilen modüler öğretim programıyla;

- Ulusal ve uluslararası temel yeterliklere sahip meslek elemanları yetiştirmek,
- Yabancı dil bilen ve meslekî gelişmeleri izleyebilen meslek elemanları ve bireyler yetiştirmek,
- Kurum ya da okul türü ayrımı yapılmaksızın tüm meslekî ve teknik eğitim kurumlarının hepsinde mesleğin gerektirdiği yeterlikleri kazandırmak,
- Bölgesel farklılıklar ve ihtiyaçlara cevap verecek esnek bir program yapısı oluşturmak,
- Bireylerin farklılıklarına ve özelliklerine uygun seçenekler sunan program yapısı geliştirmek,
- Öğrencilere yatay ve dikey geçiş olanakları tanıyan esnek bir program yapısı tasarlamak,
- Meslekî yeterlikleri ve akademik yeterlikleri yüksek olan öğrencilerin yükseköğrenime geçişlerine olanak tanımak,
- Sektör beklentilerine cevap veren meslekî yeterliklere sahip meslek elemanları yetiştirmek,
- Yaşam boyu öğrenme ilkesi doğrultusunda bireylere farklı koşullara göre seçenekler sunan programlar geliştirmek,
- Uluslararası geçerliği olan meslekî ve teknik eğitim programları geliştirmek,

- Her yaşta ve her düzeydeki bireye meslekî ve teknik eğitim olanakları sunan programlar geliştirmek,
- Bireylerin yetenekleri, ilgileri, tercihleri ve kariyer beklentilerine yönelik imkânlar tanıyan programlar geliştirmek hedeflenmiştir (MEB, 2006).

Bu hedefler doğrultusunda programlar;

- Geniş tabanlı ve alan/dal ve sertifika esasına göre,
- Alan ve dal programları arasında esnek geçişleri imkân veren,
- Örgün eğitimle birlikte yaygın eğitimde ve hayat boyu eğitimde de etkili olarak kullanılabilme esnekliği olan,
- Yeterliliğe göre değerlendirme ve yeni teknolojik gelişmeleri modüler öğretim programları sayesinde kısa sürede öğretime yansıtılabilme özelliğine sahip,
- Öğrenci merkezli, öğrenciye daha aktif olma ve kendi hızına göre öğrenme olanağı tanıyan,
- Program geliştirme sürecinde iş piyasasının ve sosyal ortakların aktif katılımına da yer veren bir yapıyla geliştirilmiştir (MEB, 2006).

Programdaki modüllerin başarısı;

- İş piyasasında geçerli ve güncel olması,
- Modüllerin tek basına çalışabilme imkânı sağlaması,
- Pratik egzersizlere imkân vermesi,
- Birbirleriyle uyumlu olması gibi özellikler ile ölçülebilir (MEGEP, 2007, s.16).

MEGEP kapsamında programlar, uluslararası meslek sınıflandırması doğrultusunda, meslek standartları, eğitim standartları ve meslekî yeterliklere göre hazırlanmıştır. Bu nedenle uygulamalarda bu standartlar ve yeterlikler sürekli dikkate alınmalıdır. ISCED'97 ve ISCO'88 paralelinde ve sektörde yapılan iş piyasası araştırmaları doğrultusunda meslekî ve teknik eğitim programları yaklaşık 50 alanda toplanmıştır. Bunlardan 17 alanda 64 dalda çerçeve öğretim programı geliştirilmiş, TTKB tarafından onaylanarak 2005-2006 öğretim yılından itibaren tüm meslekî ve teknik eğitim kurumlarında uygulamaya konulmuştur (MEB, 2006). Diğer alanlarda; sektörde yapılan iş piyasası araştırmaları, alan ve meslek analizleri sonucunda ortaya çıkan meslekî yeterlikler doğrultusunda program çalışmaları yapılmış ve meslek liselerinde 2009-2010 öğretim yılında 50 alan 224 dal altında eğitim öğretim faaliyetleri devam etmektedir (MEB, 2009).

Öğretim Materyalleri

Öğretim materyali olarak meslekî yeterlik kazandırmak amacıyla geliştirilen bir takım modüller, MEGEP kapsamında programı geliştirilen tüm alanlar için proje geliştiricileri tarafından geliştirilmiştir. Proje kapsamında eğitim-öğretim ortamlarında öncelikle bu modüllerin kullanılması proje geliştiricileri tarafından önerilmiştir (MEB, 2006).

İş ve işlem basamakları, öğrenme faaliyetleri gibi öğrenme amaçlarına uygun içeriği barındıran, bir öğrenme bütünüdür tutarlı bir parçası olma özelliğine sahip, bir işin bir parçasını temsil eden yeterlik kazandıran öğrenme materyalleri, MEGEP kapsamında geliştirilmiş olan modüller, 40 ders saati kadar çalışma süresi içerisinde bitirilmesi öngörülmektedir. Modüller bireysel öğretime dayalı, başlangıcı ve sonu olan, kendi içinde bütünlük gösteren, sistematik bir çerçevede düzenlenmiş öğretim yaşantılarından oluşmaktadır. Eğitim-öğretimin amaçları, öğrenme etkinliklerinin içeriğini belirler. Amaçlara uygun öğrenme faaliyetleri durumları, verileri, formülleri ve süreçleri tutarlı bir şekilde açıklamak için hazırlanmış metinler, çizimler ve görüntülerden oluşur (MEBTKB, 2007).

Bu sistemin en büyük getirisi, meslekî bilgi ve beceri kazandırma amaçlı öğrenme faaliyetlerinin, modüller içerisinde gelişmiş eğitsel yöntemlerle sunulabilmesidir. Modüler sistemin en basit oluşumu, konuların içeriğinin öğrenme adımları dâhilinde tutarlı birimlerden meydana gelmesidir. Modüler sistemde her konunun içeriği, sırayla özümsecek faaliyetlere ayrılmıştır (MEB, 2006).

Modüler öğretim programının yeterliliğe dayalı çıktılar verebilmesi için uygun öğretim materyalleri ile desteklenmesi gerekmektedir. Modüllerin belirlenen mesleki standartlara dayalı olarak geliştirilmesi ilgili sektör temsilcileri, MEB Genel Müdürlükleri ve TTKB'nin işbirliği ile gerçekleşmektedir. Eğitim programındaki tüm zorunlu meslekî konuları kapsayabilmesi için modüllerin hassasiyetle hazırlanması gerekmektedir. Modüller bakanlık tarafından görevlendirilen, alanında lisans eğitimi almış öğretmenlerden oluşan bir ekip tarafından hazırlanır. Modülleri hazırlayacak öğretmenlere modüllerin hazırlanmasıyla ilgili hizmet içi eğitim verilmektedir. Modüllerin tasarım süreci farklı alanlarda öğretmenlerin işbirliğini, alan-dal öğretim programının dikkatle incelenmesini, kapsamlı bir araştırma ve sektör işbirliğini ile MEB'in onayını gerektirir. Modülün içeriği; öğrencilerin yaratıcılığını ön plana

çıkarmak, esnek ve güncel konulardan oluşmalıdır. Modüller gerektiğinde birden fazla alanda kullanılabilirler. Bu nedenle modüllerin öğrencilerin motivasyonunu artırmak şekilde tasarlanması gerekmektedir. Ayrıca uygulamalar sırasında gerektiğinde modüllerde yeniden bir tasarım gerekebilir. Modüller uygulanırken rehberlik ve yönlendirmenin meslek öğretmenleri ve diğer eğitimciler tarafından yapılması gerekmektedir. Modüllerin özelliğine, öğrencilerin hazır bulunurluğuna ve ortama göre gerektiğinde modüllerin işlenişinde ve sıralanmasında değişiklikler yapılabilir. Öğretmenler gerektiğinde çevre ve sektörün ihtiyaçları doğrultusunda zümre öğretmenleri ile iletişim içinde yeni modüller hazırlayarak uygulayabilirler (MEB, 2006; MEBTKB, 2007).

İlgili Araştırmalar

Sert (2007) İstanbul'da proje kapsamında 10 meslek okulunda yapılan araştırmada öğretmenlerin % 78,8'ini modüler öğretim sisteminden memnun olduğunu (araştırmaya katılan öğretmenlerin % 85,6'sı modüler eğitim hakkında bilgi almıştır) % 21,2'sinin ise modüler öğretim sisteminden memnun olmadığını belirlemiştir. Bu durumun ise öğretmenlerin sistemden genel olarak memnun olduğu fakat memnun olmayan kısmında (% 21,2) az olmadığı ve bu öğretmenler için bilgilendirme ve sisteme adapte etme çalışmalarının bir an önce yapılması gerekliliği belirtmiştir.

Saraçoğlu (2007,) Mesleki ve Teknik Eğitimi Geliştirme Projesi'nin daha iyi anlaşılması ve uygulanmasındaki problemlerin ortadan kaldırılması amacıyla teknolojinin daha fazla kullanılması eğitim alan bireylerin yararına olacağını belirtmiştir. Ayrıca ders konularının sınıflara göre dağılımı yeniden gözden geçirilmeli, gereksiz konular çıkarılması gerektiğini, ders konuları arasındaki öğrencilerin işlerine yaramayacak ve onlara katkısı olmayacak konular belirlenmeli ve çıkartılması gerektiği sonucuna varmıştır. Öğretmenlerin modüler eğitim konusunda daha fazla hizmet içi eğitime tabi tutulması gerektiğini ve zaman içerisinde programın amacına daha fazla ulaşacağı sonucuna varmıştır.

Yıldız (2008) tarafından gerçekleştirilen çalışmada MEGEP'in Türkiye'deki Endüstri Meslek Liselerinde uygulanması konu alınmıştır. Bu çerçevede MEGEP'in hedefleri, sosyal ortakları, hedeflediği eğitim standartları, ulusal yeterlilik sistemi, modüler mesleki eğitim programları incelenmiş, projenin uygulanmasının getirdiği

yararlar ve uygulama sırasında ortaya çıkan olumsuzluklar belirlenmeye çalışılmış, iş piyasası ihtiyaç analizi, kalite güvencesi üzerinde durulmuştur.

Türkeşsiz (2008) tarafından gerçekleştirilen çalışmada MEGEP' in MAT alanına dair uygulamış ve uygulamakta olduğu reformların mevcut meslek liselerinin ilgili bölümlerine uyumluluğu incelenmiştir. Çalışma dahilinde eski öğretim sistemi dersleri, MEGEP kapsamında MAT alanına ait modüler sistem dersleri, bu iki öğretim sisteminin karşılaştırılması ve uyumluluğunun araştırılması ve son olarak da MEGEP Kapsamında MAT Alanı Öğretim Programlarının Mevcut Meslek Liselerinde Uygulanabilirlik Düzeyinin Araştırılması Anketi uygulaması yapılmış ve sonuçları değerlendirilmiştir.

İşoğlu (2009) tarafından, modüllerin uygulanmasında rehber konumunda bulunan öğretmenlerin görüşleriyle modüllerin değerlendirilmesi, modüllerin niteliği ve etkililiğinin ortaya konması amaçlanmıştır. Öğretmenlerin modüllerle ilgili görüşleri belirlenmiş, görüşlerin öğretmenlerin çeşitli demografik özelliklerine göre farklılaşma durumu incelenmiştir. Araştırma kapsamında yerli ve yabancı kaynaklar taranarak, modüler öğretim sistemi, modüler öğretim materyalleri, MEGEP'in, bilişim teknolojileri alanında modüler öğretim sisteminin uygulanması konuları ile ilgili bilgiler tez konusu çerçevesinde ilgili alan yazın bölümünde sunulmuştur. Çalışma 2009-2010 öğretim yılı birinci yarıyılında, İstanbul ilinde bulunan mesleki ve teknik ortaöğretim kurumlarında görev yapan 195 bilişim teknolojileri alanı öğretmenin katılımıyla gerçekleştirilen nicel bir çalışmadır ve genel tarama modeline göre yürütülmüştür. Öğretmenlerin bilişim teknolojilerinin temelleri dersi modülleriyle ilgili görüşlerini almak amacıyla, beşli likert tipi sorulardan oluşmuş Modüllere İlişkin Görüş ve Tepkileri Belirleme Tutum Ölçeği kullanılmıştır. Anket ile modüllerin değerlendirme ölçütleri ve çalışma soruları, modülün amaçları ve amaçlara ulaşmada rehberlik, modüllerin öğrenci-öğretmen etkileşimine ve derse karşı ilgiye etkisi, modüllerde etkinlikler ve öğrenilen uygulamaya dönüştürme, modüllerin biçimsel özellikleri, modüler öğretim düşüncesi, öğrencinin kendisini değerlendirmesi ve eğitim ortamına aktif katılması, etkinlikler ile ilgili açıklamalar ve içerikle uyumu boyutlarında değerlendirilmesi sağlanmıştır. Anket sonuçlarının istatistiksel yöntemlerle değerlendirilmesiyle, öğretmenlerin modüler sistemle ilgili olumlu görüş bildirdikleri, modüler öğretim sistemini benimsedikleri fakat modüler öğretim materyallerini birçok açıdan yetersiz buldukları sonucuna ulaşılmıştır. Modüler sistemle ilgili yeterli bilgiye sahip olduğunu düşünen öğretmenler modüllerle ilgili daha

olumlu görüŖe sahiptir. Elde edilen bu sonuçlar doğrultusunda uygulamaya yönelik olarak ve bundan sonra yapılacak araştırmalara yönelik olarak öneriler sunulmuştur.

Dursun (2008) tarafından gerçekleştirilen çalışmada, mesleki ve teknik eğitim kurumlarında görev yapan yönetici ve ğretmenlerin MEGEP'in mesleki yeterlikler, sanayi-eğitim işbirliği, modüler eğitim, eğitim araç-gereç desteği ve Hizmet İçi Eğitim boyutlarının etkililiğine ilişkin görüş ve önerilerinin saptanması amaçlanmıştır.

Tarama modeli ile gerçekleştirilen araştırmanın örneklemini, MEGEP'te belirlenen 6 çalışma bölgesinde bulunan toplam 18 mesleki eğitim kurumunda bulunan yönetici ve öğretmenlerdir. Araştırmada 410 yönetici ve öğretmene ulaşılmıştır. Verilerin toplanması aşamasında yönetici ve ğretmen görüşleri MEGEP'in etkililiği belirlemek için alan yazın taranmış, ilgili kavramlar incelenmiş ve bunlar birer soru ifadesine dönüştürülerek anket maddeleri oluşturulmuştur. Anket maddeleri oluşturulurken uzman görüşüne başvurulmuştur. Araştırma sonuçlarına göre; yöneticiler tarafından, proje kapsamında hazırlanan mesleki yeterlikler, modüler eğitim uygulamaları ve yürütülen Hizmet İçi Eğitim (HİE) etkinliklerini etkili bulurken, sanayi-eğitim işbirliği ve sağlanan eğitim araç gereçleri ise yeterli etkililiğe sahip olmadığını belirlenmişlerdir. Öğretmenler ise proje kapsamında hazırlanan mesleki yeterlikler, sanayi-eğitim işbirliği, modüler eğitim, sağlanan eğitim araç gereç desteği, hizmet içi eğitimi yeterli etkililiğe sahip olmadığını belirtmişlerdir. Yönetici ve öğretmenler arasında mesleki yeterlikler, modüler eğitim, hizmet içi eğitim boyutuna ilişkin aralarında anlamlı fark olduğu bulunmuştur.

Amaç

Bu araştırma ile Mesleki ve Teknik eğitim veren okullarda çalışan ğretmenlerin MEGEP'e ilişkin değerlendirmelerinin belirlenmesi amaçlanmıştır. Bu amaçla aşağıdaki sorulara yanıt aranmıştır: Meslek dersi ğretmelerinin:

- MEGEP ğretim sistemi, ğretim programları ve modüler yapısı ile ilgili farkındalıkları ne düzeydedir?
- Öğrencilerin istihdamına ilişkin değerlendirmeleri nasıldır?
- Meslek liselerindeki sınıf, atölye ve laboratuvarların yeterliliğine yönelik değerlendirmeleri nasıldır?
- Sistemin getirdiği değişim ile ilgili değerlendirmeleri nasıldır?
- MEGEP proje amaçlarının gerçekleşme düzeylerine ilişkin değerlendirmeleri nasıldır?
- Bu algı ve değerlendirmelerde cinsiyet ve kıdeme göre farklılaşma var mıdır?

Önem

Araştırmanın:

- Milli eğitimde sürdürülen mesleki eğitim projeleri konusunda tartışma ve yeni araştırma olanakları yaratması;
- Mesleki eğitimde uygulanan projelerin uygulanma biçimi ve projenin hedefleri konusunda farklı görüşleri içeren değerlendirmelerde bulunulmasına yardımcı olması;
- Mesleki eğitimde sistematik yaklaşımlar ve uzun vadeli etkin politikaların gerekliliği düşünülerek, şu an uygulamada olan MEGEP projesi özelindeki incelemelerin Türkiye'deki mesleki eğitim projeleri ve bu projelerde muhatap olan aktörlerin (yöneticiler, öğretmenler ve öğrenciler gibi) gelişiminde olumlu katkılar sağlaması;
- MEGEP bünyesinde faaliyet gösteren proje koordinasyon ekibine, projenin geliştirilmesine yönelik yaptığı çalışmalarda amaç ve uygulamadaki aksaklıklar konusunda ipuçları vererek, bunların giderilmesine katkıda bulunması umulmaktadır.

Varsayımlar

Araştırmada:

- MEGEP projesinin mesleki eğitiminde yenilikleri ve mesleki uzmanlaşmayı esas alan bir proje olduğu;
- Meslek öğretmenlerin ankete verecekleri cevapların onların gerçek görüş ve düşüncelerini yansıttığı;
- Meslek öğretmenlerinin böyle bir projenin değerlendirilmesinde önemli ipuçları verebileceği ve bu bağlamda araştırma grubunun evreni temsil edebileceği;
- Araştırma kapsamında kullanılan istatistiksel tekniklerin, bu araştırmanın değişken türleri ve amaçlarına en uygun teknikler olduğu var sayılmıştır.

Sınırlılıklar

Araştırma:

- 2012-2013 eğitim öğretim yılı İstanbul ili Fatih, Bahçelievler ve Zeytinburnu ilçelerindeki meslek liselerinde görev yapan meslek dersi öğretmenlerinin değerlendirmeleri ve
- MEGEP Değerlendirme anketi (Ata, 2007) ve kişisel bilgi formu ile toplanan verilerle sınırlıdır.

Tanımlar

Eğitim Projeleri: Milli Eğitim Bakanlığı kapsamında sŸrdŸrŸlen ve eğitim politikalarının amaçları ekseninde sŸrdŸrŸlen farklı içerikli projelerin tŸmŸne verilen isimdir.

MEGEP: Mesleki eğitim ve Ÿđretim sisteminin çağdaşlaştırılması ve Ÿlkenin sosyoekonomik ihtiyaçlarıyla TŸrkiye’de yaşam boyu Ÿđrenme felsefesine dayalı modern, esnek ve yŸksek nitelikli bir mesleki eğitim sisteminin geliştirilmesi amacıyla AB’nin mali ve teknik desteğiyle hayata geçirilen ‘‘TŸrkiye’de Mesleki Eğitim ve Ÿđretim Sisteminin GŸlendirilmesi Projesi’’ kısa adıyla MEGEP.

BÖLÜM II

YÖNTEM

Bu bölümünde, araştırma modeli, araştırma grubu, veriler ve toplanması ile verilerin çözümlenmesi ve yorumlanmasında izlenen süreçlere yer verilmiştir.

Araştırma Modeli

Araştırma, genel tarama modeline göre yürütülmüştür. Tarama modeli, geçmişte ya da halen var olan bir durumu var olduğu şekli ile betimlemeyi amaçlayan araştırma yaklaşımıdır. Araştırmaya konu olay, birey ya da nesne, kendi koşulları içinde ve olduğu gibi tanımlanmaya çalışılır. Genel tarama modelleri, çok sayıda elemandan oluşan bir evrende, evren hakkında genel bir yargıya varmak amacıyla evrenin tümü ya da ondan alınacak bir grup, örnek ya da örneklem üzerinde yapılan tarama düzenlemeleridir (Karasar, 2006, s.11).

Araştırma Grubu

Araştırma grubunu, 2012–2013 eğitim-öğretim yılında İstanbul’da, Fatih ve Zeytinburnu ilçelerinde bulunan toplam 14 okuldaki 322 meslek dersi öğretmeni oluşturmuştur.

Veriler ve Toplanması

Araştırmada değerlendirme verileri olarak görüşlere yer verilmiştir. Bu amaçla, “Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesinin (MEGEP) Değerlendirmesi” anketi (Ata, 2007) ve araştırmacı tarafından hazırlanan kişisel bilgi formu veri toplama araçları olarak kullanılmıştır.

Ankette, demografik sorularla birlikte 29 soruya yer verilmiştir. Cevaplar “fikrim yok (1) - katılmıyorum (2) – kısmen katılıyorum (3) – katılıyorum (4)” şeklinde dörtlü bir Likert ölçeği ile alınmış ve sayısallaştırılmıştır.

Araştırma için gerekli izinler alındıktan sonra okul müdürleriyle görüşülüp kısa süreli toplantılar yapılarak ölçek hakkında gerekli bilgilendirme yapılmıştır. Bu süreçte, çalışmayı kimin yaptığı, çalışmanın ne hakkında olduğu ve çalışmayla neyin amaçlandığı gibi konulara yer verilmiştir.

Bu ilçelerde bulunan öğretmenlere 322 adet anket dağıtılmış ancak 245'i (%76) geri dönmüştür.

Verilerin Çözümlemesi ve Yorumlanması

Geri dönen 245 anketten elde edilen veriler bilgisayarda “SPSS 20.00” programında çözümlenmiş; sonuçlar araştırmanın amaçlarına uygun olarak bulgular bölümünde çizelgeler halinde sunulmuştur.

Bu aşamada, araştırma grubunu oluşturan öğretmenlerin demografik özellikleri (cinsiyet, kıdem) betimleyici frekans ve yüzde dağılımları çıkarılmış, anketin soruları için ortalama ve standart sapma değerleri saptanmıştır. Cinsiyet ve kıdem değişkenleri için karşılaştırma analizlerinde çapraz tablo ve parametrik olmayan veriler için kullanılan ki kare istatistiği ile hesaplanmıştır.

Farkındalık ve değerlendirmelerde, ortalama ve yüzde dağılımlar esas alınmıştır. İstatistiksel karşılaştırmalarda anlamlılık düzeyi .05 ($p < .05$) olarak kabul edilmiş ve yorumlarda bu ölçü esas alınmıştır. Ayrıca bir “pratik manidarlık” değerlendirmesi yapılmamıştır.

BÖLÜM III

BULGULAR VE YORUM

Araştırmanın bu bölümünde, araştırma grubunu oluşturan öğretmenlerin demografik özellikleri (cinsiyet, kıdem) yanında, MEGEP'e ilişkin program, modüler yapı, öğretmen farkındalıkları ile ilgili süreç ve sonuçlardaki başarı değerlendirmelerine yer verilmiştir.

Grubun Demografik Yapısı

Çizelge 1'de araştırmaya katılan grubun demografik yapısı verilmiştir.

Çizelge 1.Öğretmenlerin Cinsiyet Dağılımı

Gruplar	f	%
Kadın	154	62,9
Erkek	91	37,1
Toplam	245	100,0

Buna göre, öğretmenlerin %62.9'unun kadın, geri kalan %37.1'inin de erkek olduğu anlaşılmaktadır.

Çizelge 2'de araştırma grubunu oluşturan öğretmenlerin hizmet süreleri (kıdemleri) verilmiştir.

Çizelge 2. Öğretmenlerin Kıdem Dağılımı

Hizmet Süresi	Cinsiyet			
	Kadın		Erkek	
Yıl	f	%	f	%
1-5 Yıl	38	24,7	21	23,1
6-10 Yıl	26	16,9	23	25,3
11-15 Yıl	49	31,8	22	24,2
16 Yıl ve üstü	41	26,6	25	27,5

Öğretmenlerin %24,1'i 0-5 yıl, %20'si 6-10 yıl, %29'u 11-15 yıl ve %26,9'u 16 ve üstü yıl kıdeme sahiptir.

MEGEP Öğretim Programlarının Değerlendirilmesi

Çizelge 3'te öğretmenlerin cinsiyete göre öğretim programları farkındalığı verilmiştir.

Çizelge 3. Cinsiyete Göre Öğretim Programları Farkındalığı

<i>MEGEP Bilgi Seviye</i>	<i>Kadın</i>		<i>Erkek</i>	
	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Kısmen</i>	80	51,9	32	35,2
<i>Hayır</i>	1	0,60	1	1,1
<i>Evet</i>	73	47,4	58	63,7

Öğretmenlerin “MEGEP öğretim sistemi hakkında yeterli bilgiye sahip misiniz?” sorusuna %45,7'sinin “kısmen”, %8'inin “hayır” ve %53,5'inin de “evet” dedikleri; buna göre, çoğunluğun projenin farkında olduğu anlaşılmaktadır.

Çizelge 4'te öğretmenlerin cinsiyete göre atölye ve laboratuvarların yeterlik değerlendirmeleri verilmiştir.

Çizelge 4. Cinsiyete Göre Atölye ve Laboratuvarların Yeterliliği

<i>Lab. Sınıf, Atöyle Yet.</i>		<i>Kadın</i>		<i>Erkek</i>	
		<i>f</i>	<i>%</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Yetersiz</i>	<i>Hayır</i>	86	56,2	43	47,8
<i>Yeterli</i>	<i>Evet</i>	67	43,8	47	52,2

Öğretmenlerin “bölümünüzün sınıf atölye ve laboratuvarları, MEGEP öğretim programlarının uygulanması için yeterli mi?” sorusuna %52,7'sinin “hayır”, %47,3'ünün “evet” cevabını verdiği; bu bağlamda çok belirgin bir farklılaşma olmadığı görülmüştür.

Çizelge 5'te öğretmenlerin öğretim sisteminin getirdiği değişimden memnuniyet düzeyleri verilmiştir.

5. Öğretim Çizelge Sisteminin Getirdiği Değişimden Memnuniyet

<i>Gruplar</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Bilmiyorum</i>	92	37,6
<i>Hayır</i>	50	20,4
<i>Evet</i>	103	42,0
<i>Toplam</i>	245	100,0

Öğretmenlerin “MEGEP öğretim sisteminin getirdiği değişimden memnun musunuz?” sorusuna %37,6’si “bilmiyorum”, %20,4’ü “hayır”, %42’si “evet” diyerek, ancak yarıya yakınının memnuniyet ifade ettiği anlaşılmaktadır.

Öğretim Programlarının Hazırlanması

Çizelge 6’da programların beklentileri karşılmasına ilişkin öğretmen değerlendirmeleri verilmiştir.

Çizelge 6. Programların Beklentileri Karşılması

<i>Soru</i>	<i>Fikrim Yok</i>		<i>Katılmıyorum</i>		<i>Kısmen Katılıyorum</i>		<i>Katılıyorum</i>	
	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>f</i>	<i>%</i>	<i>f</i>	<i>%</i>
<i>Bireyin ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınmıştır.</i>	9	3,7	32	13,1	155	63,3	49	20
<i>Toplumun ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınmıştır.</i>	7	2,9	48	19,6	136	55,5	54	22
<i>Sektörün gelişimi ve beklentileri dikkate alınmıştır.</i>	4	1,6	60	24,5	121	49,4	60	24,5

MEGEP Öğretim Programlarının Hazırlanması ile ilgili olarak:

1. Öğretmenlerin % 63,3'ü programların hazırlanmasında bireyin ilgi ve ihtiyaçlarının dikkate alındığına kısmen, % 20'si ise tamamen katılmıştır. Maddenin aritmetik ortalaması 3,00 olarak bulunmuştur. Buna göre, bulgulardan, öğretmenlerin yeni programdaki “bireyin ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınmıştır” görüşüne katılma eğiliminde oldukları söylenebilir.

2. Öğretmenlerin % 55,5'i programların hazırlanmasında toplumun ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınmasına kısmen katılırken, % 22'si tamamen katılmaktadır. Maddenin aritmetik ortalaması 2,97 olarak bulunmuştur. Bu bulgulardan, öğretmenlerin yeni programdaki “toplumun ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınmıştır” görüşüne katılma eğiliminde oldukları söylenebilir.

3. Öğretmenlerin % 49,4'ü programların hazırlanması sırasında sektörün gelişimi ve beklentileri dikkate alınmış olduğuna kısmen katılırken, % 24,5'i ise katılmadıklarını belirtmektedir. Maddenin aritmetik ortalaması 2,97 olarak bulunmuştur. Bu bulgulardan, öğretmenlerin yeni programdaki “sektörün gelişimi ve beklentileri dikkate alınmıştır” görüşüne katılma eğiliminde oldukları söylenebilir.

Program Modülleri

Çizelge 7'de programların modüllerine ilişkin değerlendirmeler verilmiştir. Bu bölümde MEGEP öğretim programlarının modüllerine ilişkin öğretmen görüşleri her bir madde için frekanslar halinde çizelge 7'de sunulmuştur.

MEGEP öğretim programlarının modüllerine ilişkin değerlendirmede;

1. Öğretmenlerin % 53,1'i modüllerin kısmen gerçekleştirilebileceği, % 34,3'ü gerçekleştirilebileceği görüşündedir. Maddenin aritmetik ortalaması 3,20 olarak bulunmuştur. Bu bulgulardan, öğretmenlerin yeni programdaki “gerçekleştirilebilecek nitelikte olduğu” görüşüne katılma eğiliminde oldukları düşünülebilir.

2. Modüllerin öğrenci merkezli hazırlanması maddesinde öğretmenlerin % 53,1'i kısmen, % 29,4'ü tamamen katılma eğilimi göstermektedir. Maddenin aritmetik ortalaması 3,11 olarak bulunmuştur. Bu bulgulardan, öğretmenlerin yeni programdaki “öğrenci merkezli hazırlanmıştır” görüşüne katılma eğiliminde oldukları düşünülebilir.

Çizelge 7. Programların Modüllerine İlişkin Değerlendirme

Soru	Fikrim Yok(1)		Katılmıyorum(2)		Kısmen Katılmıyorum(3)		Katılıyorum (4)		Ortalama (x)
	F	%	f	%	f	%	f	%	
1-Gerçekleştirilebilecek niteliktedir.	5	2	26	10,6	130	53,1	84	34,3	3,20
2-Öğrenci merkezli hazırlanmıştır.	3	1,2	40	16,3	130	53,1	72	29,4	3,11
3-Alanla ilgili tüm bilgilere yer verilmiştir.	6	2,4	46	18,8	136	55,5	57	23,3	3,00
4-Alanla ilgili olmayan (gereksiz) konulara yer vermemektedir.	6	2,4	54	22	107	43,7	78	31,8	3,05
5-Birbirleri ile ilişkilidir.	6	2,4	17	6,9	118	48,2	104	42,4	3,31
6-Amaçları açık ve anlaşılır niteliktedir.	4	1,6	24	9,8	124	50,6	93	38	3,25
7-Sektörün ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanmıştır.	5	2	74	30,2	116	47,3	50	20,4	2,86
8-Öğrencinin ilgisini çekebilecek niteliktedir.	7	2,9	69	28,2	131	53,5	38	15,5	2,82
9-Mesleğe hazırlayacak niteliktedir.	4	1,6	53	21,6	141	57,6	47	19,2	2,94
10-Mesleği sevdirecek ve özendiricek niteliktedir.	4	1,6	71	29	138	56,3	32	13,1	2,81
11-Uygulama yapılabilen niteliktedir.	5	2	40	16,3	126	51,4	74	30,2	3,10
12-Yeterince örnek yer almaktadır.	4	1,6	71	29	116	47,3	54	22	2,90
13-Öğrenci kendini değerlendirebilmektedir.	4	1,6	60	24,5	126	51,4	55	22,4	2,95
14-Bilgi ve becerileri ölçebilmektedir.	6	2,4	45	18,4	131	53,5	63	25,7	3,02
15-Öğretim sürecine yetiştirebilmek.	3	1,2	35	14,3	112	45,7	95	38,8	3,22
16-Kullanılan modül ve kaynaklara kolay ulaşılmaktadır.	4	1,6	57	23,3	94	38,4	90	36,7	3,10

3. Öğretmenlerin % 54,5'i alanla ilgili tüm bilgilere kısmen katılma, % 23,3'ü katılma eğilimi göstermektedir. Maddenin aritmetik ortalaması 3,00 olarak bulunmuştur. Bu bulgulardan, öğretmenlerin yeni programdaki “alanla ilgili tüm bilgilere yer verilmiştir” görüşüne katılma eğiliminde oldukları düşünülebilir.

4. Alanla ilgili olmayan (gereksiz) konulara yer verilmediği maddesine, öğretmenlerin % 43,7'si kısmen katıldığını, % 31,3'ü katıldığını ifade etmişlerdir. Maddenin aritmetik ortalaması 3,05 olarak bulunmuştur. Bu bulgulardan, öğretmenlerin yeni programdaki “alanla ilgili olmayan (gereksiz) konulara yer vermemektedir” görüşüne katılma eğiliminde oldukları düşünülebilir.

5. “Birbirleri ile ilişkilidir” maddesine, öğretmenlerin % 48,2'si kısmen, % 42,4'ü tamamen katılma, eğilimi göstermektedir. Maddenin aritmetik ortalaması 3,31 olarak bulunmuştur. Bu bulgulardan, öğretmenlerin yeni programdaki modüllerin birbirleri ile ilişkili olduğu görüşüne katıldıkları düşünülebilir.

6. Programdaki modüllerin açık ve anlaşılır nitelikte olduğuna, öğretmenlerin %50,6'sı kısmen katılma, % 38'i katılma eğilimi göstermektedir. Maddenin aritmetik ortalaması 3,25 olarak bulunmuştur. Bu bulgulardan, öğretmenlerin yeni programdaki “amaçları açık ve anlaşılır niteliktedir” görüşüne katılma eğiliminde oldukları düşünülebilir.

7. “Sektörün ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanmıştır” maddesine, öğretmenlerin % 47,3'ü kısmen katıldıklarını, % 20,4'ü katıldıklarını ifade etmişlerdir. Maddenin aritmetik ortalaması 2,86 olarak bulunmuştur. Bu bulgulardan, öğretmenlerin yeni programdaki “sektörün ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanmıştır.” görüşüne katılma eğiliminde oldukları düşünülebilir.

8. Programın öğrencinin ilgisini çekebilecek nitelikte olması görüşüne, öğretmenlerin % 53,5'i kısmen katıldıklarını, % 15,5'i katıldıklarını, belirtmişlerdir. Maddenin aritmetik ortalaması 2,82 olarak bulunmuştur. Bu bulgulardan, öğretmenlerin yeni programdaki “öğrencinin ilgisini çekebilecek niteliktedir” görüşüne katılma eğiliminde oldukları düşünülebilir.

9. Programın öğrencileri mesleğe hazırlayacak nitelikte olması görüşüne, öğretmenlerin % 57,6'sı kısmen katıldıklarını, % 19,2'si katıldıklarını belirtmişlerdir. Maddenin aritmetik ortalaması 2,94 olarak bulunmuştur. Bu bulgulardan, öğretmenlerin yeni programdaki “mesleğe hazırlayacak niteliktedir” görüşüne katılma eğiliminde oldukları düşünülebilir.

10. Programın modüllerinin öğrencilere mesleği sevdirecek ve özendirecek nitelikte olması görüşüne, öğretmenlerin % 56,3'ü kısmen katıldıklarını belirtirken, %13,1'i katıldıklarını belirtmişlerdir. Maddenin aritmetik ortalaması 2,81 olarak bulunmuştur. Bu bulgulardan, öğretmenlerin yeni programdaki “mesleği sevdirecek ve özendirecek niteliktedir” görüşüne katılma eğiliminde oldukları düşünülebilir.

11. Modüllerin uygulanabilir nitelikte olması görüşüne, öğretmenlerin % 51,4'ü kısmen katıldığını, % 30,2'si ise katıldığı belirlenmiştir. Maddenin aritmetik ortalaması 3,10 olarak bulunmuştur. Bu bulgulardan, öğretmenlerin yeni programdaki “uygulama yapılabilecek niteliktedir” görüşüne katılma eğiliminde oldukları düşünülebilir.

12. Modüllerde yeterince örnek yer almasına, öğretmenlerin % 47,3'ü kısmen katılırken, % 22'si katıldıklarını belirtmişlerdir. Maddenin aritmetik ortalaması 2,90 olarak bulunmuştur. Bu bulgulardan, öğretmenlerin yeni programdaki “yeterince örnek yer almaktadır” görüşüne katılma eğiliminde oldukları düşünülebilir.

13. Modüllerde öğrencinin kendisini değerlendirebilmesine, öğretmenlerin %51,4'ü kısmen katılırken, % 22,4'ünün ise katıldığı belirlenmiştir. Maddenin aritmetik ortalaması 2,95 olarak bulunmuştur. Bu bulgulardan, öğretmenlerin yeni programdaki “öğrenci kendini değerlendirebilmektedir” görüşüne katılma eğiliminde oldukları düşünülebilir.

14. Modüllerin bilgi ve becerileri ölçebildiği görüşüne, öğretmenlerin % 53,5'i kısmen katıldığını, % 25,7'sinin ise katıldığını belirtmişlerdir. Maddenin aritmetik ortalaması 3,02 olarak bulunmuştur. Bu bulgulardan, öğretmenlerin yeni programdaki “bilgi ve becerileri ölçebilmektedir” görüşüne katılma eğiliminde oldukları düşünülebilir.

15. Programdaki modüllerin öğretim sürecine yetiştirilebilmesi görüşüne, öğretmenlerin % 45,7'si kısmen katıldıklarını, % 38,8'i ise katıldıklarını belirtmişlerdir. Maddenin aritmetik ortalaması 3,22 olarak bulunmuştur. Bu bulgulardan, öğretmenlerin yeni programdaki “öğretim sürecine yetiştirilebilmek” görüşüne katılma eğiliminde oldukları düşünülebilir.

16. Programda kullanılan modül ve kaynaklara kolay ulaşılmakta olmasına, öğretmenlerin % 38,4'ü kısmen katıldıklarını, % 36,7'si ise katıldıklarını belirtmişlerdir. Maddenin aritmetik ortalaması 3,10 olarak bulunmuştur. Bu bulgulardan, öğretmenlerin yeni programdaki “kullanılan modül ve kaynaklara kolay ulaşılmaktadır” görüşüne katılma eğiliminde oldukları düşünülebilir.

Çizelge 8’de programların istihdam açısından değerlendirilmesi verilmiştir.

Çizelge 8. Programları İstihdam Açısından Değerlendirme

Soru	Fikrin Yok(1)		Katılmıyorum(2)		Kısmen Katılıyorum(3)		Katılıyorum (4)		Ortalama (x)	std.sqp. (ss)
	f	%	f	%	f	%	f	%		
<i>Alan ve dallar sektördeki ihtiyacı karşılayabilecek niteliktedir.</i>	2	0,8	45	18,4	147	60	51	20,8	3,01	0,653
<i>Sektörün ihtiyacına uygun dallar bulunmaktadır.</i>	3	1,2	39	15,9	132	53,9	71	29	3,11	0,699
<i>Her bir daldaki dersler dal için ihtiyaç duyulan bilgileri karşılamaktadır.</i>	3	1,2	49	20	147	60	46	18,8	2,96	0,661
<i>Mezunların istihdam edilmesini sağlayacak niteliktedir.</i>	3	1,2	76	31	126	51,4	40	16,3	2,83	0,704

Çizelge 8’de görüldüğü üzere MEGEP Öğretim Programlarının istihdam açısından değerlendirmede;

1. “Programların alan ve dalları sektördeki ihtiyacı karşılayabilecek niteliktedir” görüşüne, öğretmenlerin % 60’ının kısmen katıldığı, % 20,8’inin katıldığı belirlenmiştir. Maddenin aritmetik ortalaması 3,01 olarak bulunmuştur. Bu bulgulardan, öğretmenlerin bu görüşe katılma eğiliminde oldukları düşünülebilir.

2. Programlarda sektörün ihtiyacına uygun dalların bulunduğu, öğretmenlerin % 53,9’u kısmen katılırken, % 29’u katılmaktadır. Maddenin aritmetik ortalaması 3,11 olarak bulunmuştur. Bu bulgulardan, öğretmenlerin bu görüşe katılma eğiliminde oldukları düşünülebilir.

3. Programdaki her bir daldaki dersler dal için ihtiyaç duyulan bilgileri karşılamakta olduğu görüşüne, öğretmenlerin % 60’ı kısmen katılmaktayken, % 18,8’i katıldıklarını belirtmişlerdir. Maddenin aritmetik ortalaması 2,96 olarak bulunmuştur. Bu bulgulardan, öğretmenlerin bu görüşe katılma eğiliminde oldukları düşünülebilir.

4. Programların mezunların istihdam edilmesini sağlayacak nitelikte olduğu görüşüne, öğretmenlerin % 51,4’ü kısmen katıldıklarını, % 16,3’ü ise katıldıklarını belirtmişlerdir. Maddenin aritmetik ortalaması 2,83 olarak bulunmuştur. Bu bulgulardan, öğretmenlerin bu görüşe katılma eğiliminde oldukları düşünülebilir.

Cinsiyete Göre Değerlendirme

Çizelge 9'da cinsiyete göre programların hazırlanmasına ilişkin değerlendirilmeler verilmiştir.

Çizelge 9. Cinsiyete Göre Programların Hazırlanmasına İlişkin Değerlendirme (Çapraz Tablo)

Sorular	Cinsiyet			
		Kadın	Erkek	Toplam
<i>Bireyin ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınmıştır.</i>	Fikrim yok	f 7	2	9
		% 4,5	2,2	3,7
	Katılmıyorum	f 18	14	32
		% 11,7	15,4	13,1
	Kısmen katılıyorum	f 100	55	155
		% 64,9	60,4	63,3
<i>Toplumun ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınmıştır.</i>	Katılıyorum	f 29	20	49
		% 18,8	22,	20,
	Fikrim yok	f 5	2	7
		% 3,2	2,2	2,9
	Katılmıyorum	f 26	22	48
		% 16,9	24,2	19,6
<i>Sektörün gelişimi ve beklentileri dikkate alınmıştır.</i>	Kısmen katılıyorum	f 89	47	136
		% 57,8	51,6	55,5
	Katılıyorum	f 34	20	54
		% 22,1	22	22
	Fikrim yok	f 3	1	4
		% 1,9	1,1	1,6
	Katılmıyorum	f 36	24	60
		% 23,4	26,4	24,5
	Kısmen katılıyorum	f 77	44	121
		% 50,	48,4	49,4
	Katılıyorum	f 38	22	60
		% 24,7	24,2	24,5

“Bireyin ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınmıştır” ifadesine “kadın ve erkeklerin” büyük oranda katılma eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır. “Toplumun ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınmıştır.” ifadesine “kadın ve erkeklerin” büyük oranda katılma eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır. Kadınlar bu ifadeye erkeklere oranla daha fazla

katılmaktadırlar. “Sektörün gelişimi ve beklentileri dikkate alınmıştır.” ifadesine “kadın ve erkeklerin” büyük oranda katılma eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır.

Çizelge 10’da cinsiyete göre programların modüllerine ilişkin değerlendirilmeler verilmiştir.

Çizelge 10. Cinsiyete Göre Programları Modüllerine İlişkin Değerlendirme

<i>Kazanım Soruları</i>			<i>Cins.</i>			
			<i>Kadın</i>	<i>Erkek</i>	<i>Topl.</i>	
<i>Gerçekleştirilebilecek niteliktedir.</i>	Fikrim yok	f	4	1	5	
		%	2,6	1,1	2,4	
	Katılmıyorum	f	14	12	26	
		%	9,1	13,2	10,6	
	Kısmen katılıyorum	f	79	51	130	
		%	51,3	56,2	53,1	
	Katılıyorum	f	57	27	84	
		%	37,4	29,7	34,3	
	<i>Öğrenci merkezli hazırlanmıştır.</i>	Fikrim yok	f	3	0	3
			%	1,9	0,4	1,2
Katılmıyorum		f	23	17	40	
		%	14,9	18,7	16,3	
Kısmen katılıyorum		f	79	51	130	
		%	51,3	56,4	53,1	
Katılıyorum		f	49	23	72	
		%	31,8	25,3	29,4	
<i>Alanla ilgili tüm bilgilere yer verilmiştir.</i>		Fikrim yok	f	4	2	6
			%	2,6	2,2	2,4
	Katılmıyorum	f	30	16	46	
		%	19,5	17,6	18,8	
	Kısmen katılıyorum	f	82	54	136	
		%	53,2	59,3	55,5	
	Katılıyorum	f	38	19	57	
		%	24,7	20,9	23,3	
	<i>Alanla ilgili olmayan (gereksiz) konulara yer vermemektedir.</i>	Fikrim yok	f	5	1	6
			%	3,2	1,1	2,4
Katılmıyorum		f	40	14	54	
		%	26,3	15,4	22,3	
Kısmen katılıyorum		f	63	44	107	
		%				

		% 40,9	48,4	43,7
	Katılıyorum	f 46	32	78
		% 29,9	35,2	31,8
<i>Birbirleri ile ilişkilidir.</i>	Fikrim yok	f 5	1	6
		% 3,2	1,1	2,4
	Katılmıyorum	f 8	9	17
		% 5,2	9,9	6,9
	Kısmen katılıyorum	f 70	48	118
		% 45,5	52,7	48,2
	Katılıyorum	f 71	33	104
		% 46,1	36,3	42,4
<i>Amaçları açık ve anlaşılır niteliktedir.</i>	Fikrim yok	f 4	0	4
		% 2,6	0,4	1,6
	Katılmıyorum	f 12	12	24
		% 7,8	13,2	9,8
	Kısmen katılıyorum	f 81	43	124
		% 52,6	47,3	50,6
	Katılıyorum	f 57	36	93
		% 37,3	39,6	38,4
<i>Sektörün ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanmıştır.</i>	Fikrim yok	f 4	1	5
		% 2,6	1,1	2,3
	Katılmıyorum	f 39	35	74
		% 25,3	38,5	30,2
	Kısmen katılıyorum	f 80	36	116
		% 51,9	39,6	47,3
	Katılıyorum	f 31	19	50
		% 20,1	20,9	20,4
<i>Öğrencinin ilgisini çekebilecek niteliktedir.</i>	Fikrim yok	f 6	1	7
		% 3,9	1,1	2,9
	Katılmıyorum	f 44	25	69
		% 28,6	27,5	28,2
	Kısmen katılıyorum	f 81	50	131
		% 52,6	54,9	53,5
	Katılıyorum	f 23	15	38
		% 14,9	16,5	15,5
<i>Mesleğe hazırlayacak niteliktedir.</i>	Fikrim yok	f 4	0	4
		% 2,6	0,4	1,6
	Katılmıyorum	f 28	25	53

		% 18,2	27,5	21,6
	Kısmen katılıyorum	f 91	50	141
		% 59,1	54,9	57,6
	Katılıyorum	f 31	16	47
		% 20,1	17,6	19,2
<i>Mesleği sevdirecek ve özendirilecek niteliktedir.</i>	Fikrim yok	f 4	0	4
		% 2,6	0,4	1,6
	Katılmıyorum	f 42	29	71
		% 27,3	31,9	29,4
	Kısmen katılıyorum	f 92	46	138
		% 59,7	50,5	56,3
	Katılıyorum	f 16	16	32
		% 10,4	17,6	13,1
<i>Uygulama yapılabilecek niteliktedir.</i>	Fikrim yok	f 4	1	5
		% 2,6	1,1	2,4
	Katılmıyorum	f 26	14	40
		% 16,9	15,4	16,3
	Kısmen katılıyorum	f 74	52	126
		% 48,1	57,1	51,4
	Katılıyorum	f 50	24	74
		% 32,5	26,4	30,2
<i>Yeterince örnek yer almaktadır.</i>	Fikrim yok	f 4	0	4
		% 2,6	0,4	1,6
	Katılmıyorum	f 46	25	71
		% 29,9	27,5	29,
	Kısmen katılıyorum	f 67	49	116
		% 43,5	53,8	47,3
		% 24,5	18,7	22,6
<i>Öğrenci kendini değerlendirebilmektedir.</i>	Fikrim yok	f 4	0	4
		% 2,6	0,4	1,6
	Katılmıyorum	f 38	22	60
		% 24,7	24,2	24,5
	Kısmen katılıyorum	f 76	50	126
		% 49,4	54,9	51,4
	Katılıyorum	f 36	19	55
		% 23,4	20,9	22,4
<i>Bilgi ve becerileri ölçebilmektedir.</i>	Fikrim yok	f 5	1	6
		% 3,2	1,1	2,4
	Katılmıyorum	f 30	15	45
		% 19,5	16,5	18,4

	Kısmen katılıyorum	f 76	55	131
		% 49,4	60,4	53,5
	Katılıyorum	f 43	20	63
		% 27,9	22,4	25,7
<i>Öğretim sürecine yetiştirilebilmek.</i>	Fikrim yok	f 3	0	3
		% 1,9	0,4	1,2
	Katılmıyorum	f 20	15	35
		% 13,4	16,5	14,3
	Kısmen katılıyorum	f 66	46	112
		% 42,9	50,5	45,7
	Katılıyorum	f 65	30	95
		% 42,2	33,4	38,8
<i>Kullanılan modül ve kaynaklara kolay ulaşmaktadır.</i>	Fikrim yok	f 4	0	4
		% 2,6	0,4	1,6
	Katılmıyorum	f 38	19	57
		% 24,7	20,9	23,3
	Kısmen katılıyorum	f 58	36	94
		% 37,7	39,6	38,4
	Katılıyorum	f 54	36	90
		% 35,1	39,6	36,7

Öğretim programlarının modüllere ilişkin öğretmen görüşlerinin cinsiyet değişkenine göre değerlendirilmesi:

- “Gerçekleştirilebilecek niteliktedir” ifadesine “ kadın ve erkeklerin” büyük oranda katılma eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır.
- “Öğrenci merkezli hazırlanmıştır” ifadesine “ kadın ve erkeklerin” büyük oranda katılma eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır.
- “Alanla ilgili tüm bilgilere yer verilmiştir” ifadesine “ kadın ve erkeklerin” büyük oranda katılma eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır. Erkekler bu ifadeye kadınlara oranla daha fazla katılmaktadırlar.
- “Alanla ilgili olmayan (gereksiz) konulara yer vermemektedir” ifadesine “kadın ve erkeklerin” büyük oranda katılma eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır. Erkekler bu ifadeye kadınlara oranla daha fazla katılmaktadırlar.
- “Birbirleri ile ilişkilidir” ifadesine “ kadın ve erkeklerin” büyük oranda katılma eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır. Kadınlar bu ifadeye erkeklere oranla daha fazla katılmaktadırlar.

- “Amaçları açık ve anlaşılır niteliktedir.” ifadesine “ kadın ve erkeklerin” büyük oranda katılma eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır.
- “Sektörün ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanmıştır” ifadesine “ kadın ve erkeklerin” büyük oranda katılma eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır. Kadınlar bu ifadeye erkeklere oranla daha fazla katılmaktadırlar.
- “Öğrencinin ilgisini çekebilecek niteliktedir” ifadesine “ kadın ve erkeklerin” büyük oranda katılma eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır. Erkekler bu ifadeye kadınlara oranla daha fazla katılmaktadırlar.
- “Mesleğe hazırlayacak niteliktedir” ifadesine “ kadın ve erkeklerin” büyük oranda katılma eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır. Kadınlar bu ifadeye erkeklere oranla daha fazla katılmaktadırlar.
- “Mesleği sevdirecek ve özendirecek niteliktedir” ifadesine “ kadın ve erkeklerin” büyük oranda katılma eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır. Kadınlar bu ifadeye erkeklere oranla daha fazla katılmaktadırlar.
- “Uygulama yapılabilecek niteliktedir” ifadesine “ kadın ve erkeklerin” büyük oranda katılma eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır. Erkekler bu ifadeye kadınlara oranla daha fazla katılmaktadırlar.
- “Yeterince örnek yer almaktadır” ifadesine “ kadın ve erkeklerin” büyük oranda katılma eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır. Erkekler bu ifadeye kadınlara oranla daha fazla katılmaktadırlar.
- “Öğrenci kendini değerlendirebilmektedir” ifadesine “ kadın ve erkeklerin” büyük oranda katılma eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır.
- “Bilgi ve becerileri ölçebilmektedir” ifadesine “ kadın ve erkeklerin” büyük oranda katılma eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır. Erkekler bu ifadeye kadınlara oranla daha fazla katılmaktadırlar.
- “Öğretim sürecine yetiştirilebilmek” ifadesine “ kadın ve erkeklerin” büyük oranda katılma eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır.
- “Kullanılan modül ve kaynaklara kolay ulaşılmaktadır” ifadesine “ kadın ve erkeklerin” büyük oranda katılma eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır. Erkekler bu ifadeye kadınlara oranla daha fazla katılmaktadırlar.

Çizelge 11’de cinsiyete göre programların istihdam açısından değerlendirilmesi verilmiştir.

Çizelge 11. Cinsiyete Göre Programları İstihdam Açısından Değerlendirme

Kazanım Soruları			Cinsiyet		
			Erkek	Kadın	Topl.
Alan ve dallar sektördeki ihtiyacı karşılayabilecek niteliktedir.	Fikrim yok	<i>f</i>	1	1	2
		<i>%</i>	0,6	1,1	0,8
	Katılmıyorum	<i>f</i>	29	16	45
		<i>%</i>	18,8	17,6	18,4
	Kısmen kat.	<i>f</i>	90	57	147
		<i>%</i>	58,4	62,6	6,4
	Katılıyorum	<i>f</i>	34	17	51
		<i>%</i>	22,1	18,7	20,8
Sektörün ihtiyacına uygun dallar bulunmaktadır.	Fikrim yok	<i>f</i>	1	2	3
		<i>%</i>	0,6	2,2	1,2
	Katılmıyorum	<i>f</i>	25	14	39
		<i>%</i>	16,2	15,4	15,9
	Kısmen kat.	<i>f</i>	84	48	132
		<i>%</i>	54,5	52,7	53,9
	Katılıyorum	<i>f</i>	44	27	71
		<i>%</i>	28,6	29,7	29,4
Her bir daldaki dersler dal için ihtiyaç duyulan bilgileri karşılamakta.	Fikrim yok	<i>f</i>	2	1	3
		<i>%</i>	1,3	1,1	1,2
	Katılmıyorum	<i>f</i>	27	22	49
		<i>%</i>	17,5	24,2	2,4
	Kısmen kat.	<i>f</i>	94	53	147
		<i>%</i>	61,4	58,2	6,4
	Katılıyorum	<i>f</i>	31	15	46
		<i>%</i>	20,1	16,5	18,8
Mezunların istihdam edilmesini sağlayacak niteliktedir.	Fikrim yok	<i>f</i>	2	1	3
		<i>%</i>	1,3	1,1	1,2
	Katılmıyorum	<i>f</i>	48	28	76
		<i>%</i>	31,2	30,8	31,4
	Kısmen kat.	<i>f</i>	72	54	126
		<i>%</i>	46,8	59,3	51,4
	Katılıyorum	<i>f</i>	32	8	40
		<i>%</i>	20,8	8,8	16,3

MEGEP öğretim programlarının istihdam açısından öğretmen görüşlerinin cinsiyet değişkeni açısından değerlendirilmesi:

- “Alan ve dallar sektördeki ihtiyacı karşılayabilecek niteliktedir”, “sektörün ihtiyacına uygun dallar bulunmaktadır” ve “mezunların istihdam edilmesini

sağlayacak niteliktedir” ifadelerine her iki cinsin katılma eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır.

- “Farklı dallardaki dersler dal için ihtiyaç duyulan bilgileri karşılamaktadır” ifadesine kadınlar erkeklerden daha fazla katılmaktadırlar.

Çizelge 12’de verilen yanıtların cinsiyete bağımlılığının test edilmesi verilmiştir.

Çizelge 12. Anket Sorularına Verilen Yanıtların Cinsiyete Bağımlılığı (Ki-kare)

<i>Madde No</i>	χ^2	<i>df</i>	<i>P</i>
<i>m1</i>	1,922	3	0,589
<i>m2</i>	2,162	3	0,539
<i>m3</i>	0,500	3	0,919
<i>m4</i>	2,676	3	0,444
<i>m5</i>	3,341	3	0,342
<i>m6</i>	0,884	3	0,829
<i>m7</i>	5,217	3	0,157
<i>m8</i>	4,831	3	0,185
<i>m9</i>	4,484	3	0,214
<i>m10</i>	5,767	3	0,124
<i>m11</i>	1,738	3	0,628
<i>m12</i>	5,010	3	0,171
<i>m13</i>	5,904	3	0,116
<i>m14</i>	2,331	3	0,507
<i>m15</i>	4,510	3	0,211
<i>m16</i>	2,876	3	0,411
<i>m17</i>	3,459	3	0,326
<i>m18</i>	4,262	3	0,234
<i>m19</i>	3,086	3	0,379
<i>m20</i>	0,675	3	0,879
<i>m21</i>	1,204	3	0,752
<i>m22</i>	1,761	3	0,624
<i>m23</i>	6,819	3	0,078

Öğretmenlerin vermiş oldukları yanıtlar cinsiyet değişkenine göre nitel olarak değerlendirildikten sonra, verilen yanıtların cinsiyet değişkenine göre nitel olarak farklılaşıp farklılaşmadığının belirlenebilmesi için gerçekleştirilen ki-kare analiz sonuçları Çizelge 12’de yer almaktadır. Çizelgede görüldüğü üzere, p değerlerin tamamının 0.05 anlamlılık seviyesinden daha yüksektir. Buna göre, maddelerin hiçbirisinde verilen yanıtların istatistiksel olarak anlamlı seviyede cinsiyete göre farklılaşmadığı söylenebilir. Yani, kadın ve erkek öğretmenlerin MEGEP ile ilgili görüşleri benzerdir.

Kıdeme Göre Değerlendirme

Çizelge 13'te kıdeme göre programların hazırlanmasına ilişkin değerlendirilmeler verilmiştir.

Çizelge 13. Kıdeme Göre Programların Hazırlanmasına İlişkin Değerlendirme

<i>Kazanım Soruları</i>	<i>Kıdem</i>				<i>Topl</i>		
	<i>1-5 yıl</i>	<i>6-10 yıl</i>	<i>11-15 yıl</i>	<i>16 ve üstü</i>			
<i>Bireyin ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınmıştır.</i>	Fikrim yok	<i>f</i> 3 % 5,1	1 2,4	4 5,6	1 1,5	9 3,7	
	Katılmıyorum	<i>f</i> 9 % 15,3	8 16,3	7 9,9	8 12,1	32 13,1	
	Kısmen katılıyorum	<i>f</i> 36 % 61,4	33 67,3	42 59,2	44 66,7	155 63,3	
	Katılıyorum	<i>F</i> 11 % 18,6	7 14,3	18 25,4	13 19,7	49 20,4	
	<i>Toplumun ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınmıştır.</i>	Fikrim yok	<i>f</i> 3 % 5,1	0 0,4	3 4,2	1 1,5	7 2,9
		Katılmıyorum	<i>f</i> 13 % 22,4	14 28,6	14 19,7	7 10,6	48 19,6
		Kısmen katılıyorum	<i>f</i> 29 % 49,2	28 57,1	38 53,5	41 62,1	136 55,5
		Katılıyorum	<i>F</i> 14 % 23,7	7 14,3	16 22,5	17 25,8	54 22,4
<i>Sektörün gelişimi ve beklentileri dikkate alınmıştır</i>		Fikrim yok	<i>f</i> 2 % 3,4	0 0,4	2 2,8	0 0,5	4 1,6
		Katılmıyorum	<i>f</i> 15 % 25,4	14 28,6	16 22,5	15 22,7	60 24,5
		Kısmen katılıyorum	<i>f</i> 26 % 44,1	23 46,9	38 53,5	34 51,5	121 49,4
		Katılıyorum	<i>f</i> 16 % 27,1	12 24,5	15 21,1	17 25,8	60 24,5

MEGEP öğretim programlarının hazırlanmasına ilişkin öğretmen görüşlerinin “kıdem” değişkeni açısından incelenmesi sonucunda elde edilen bulgular Çizelge 14'te maddeler halinde şu şekildedir:

- “Bireyin ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınmıştır”, “toplumun ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınmıştır” İfadelerine tüm kıdem gruplarının katılma eğiliminde oldukları ancak 16 ve üstü yıl kıdeme sahip olanlar diğer gruplara göre bu ifadelere daha fazla katılmaktadırlar.

- “Toplumun ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınmıştır.” İfadesine tüm kıdem gruplarının katılma eğiliminde oldukları ancak 11-15 yıl kıdeme sahip olanlar ile 16 ve üstü yıl kıdeme sahip olanlar diğer gruplara göre bu ifadeye daha fazla katılmaktadırlar.

Çizelge 14’te kıdeme göre öğretim programlarının modüllerine ilişkin görüşlerin değerlendirilmesi verilmiştir.

Çizelge 14. Kıdeme Göre Öğretim Programlarının Modüllerine İlişkin Görüşlerin Değerlendirmesi

<i>Kazanım Soruları</i>		<i>1-5 yıl</i>	<i>6-10 yıl</i>	<i>11-15 yıl</i>	<i>16 ve üstü</i>	<i>Topl.</i>	
<i>Gerçekleştirilebilecek niteliktedir.</i>	Fikrim yok	<i>f</i>	-	1	3	1	5
		<i>%</i>	-	2	4,2	1,5	2
	Katılmıyorum	<i>f</i>	7	5	9	5	26
		<i>%</i>	11,9	10	12,7	7,6	10,6
	Kısmen kat.	<i>f</i>	29	31	29	41	13
		<i>%</i>	49,2	63	40,8	62,1	53,1
<i>Öğrenci merkezli hazırlanmıştır.</i>	Katılıyorum	<i>f</i>	23	12	3	19	84
		<i>%</i>	39	24	42,3	28,8	34,3
	Fikrim yok	<i>f</i>	-	1	2	-	3
		<i>%</i>	-	2	2,8	-	1,2
	Katılmıyorum	<i>f</i>	8	11	10	11	40
		<i>%</i>	13,6	22	14,1	16,7	16,3
<i>Alanla ilgili tüm bilgilere yer verilmiştir.</i>	Kısmen kat.	<i>f</i>	29	27	35	39	130
		<i>%</i>	49,2	55	49,3	59,1	53,1
	Katılıyorum	<i>f</i>	22	10	24	16	72
		<i>%</i>	37,3	2	33,8	24,2	29,4
	Fikrim yok	<i>f</i>	2	-	2	1	6
		<i>%</i>	3,4	2	2,8	1,5	2,4
<i>Alanla ilgili olmayan (gereksiz) konulara yer vermemektedir.</i>	Katılmıyorum	<i>f</i>	9	15	12	10	46
		<i>%</i>	15,3	30	16,9	15,2	18,8
	Kısmen kat.	<i>f</i>	37	24	37	38	136
		<i>%</i>	62,7	49	52,1	57,6	55,5
	Katılıyorum	<i>f</i>	11	9	2	17	57
		<i>%</i>	18,6	18	28,2	25	23,3
<i>Alanla ilgili olmayan (gereksiz) konulara yer vermemektedir.</i>	Fikrim yok	<i>f</i>	1	2	2	1	6
		<i>%</i>	1,7	4,1	2,8	1,5	2,4
	Katılmıyorum	<i>f</i>	15	9	14	16	54
		<i>%</i>	25,4	18,4	19,7	24	22
	Kısmen kat.	<i>f</i>	23	24	28	32	107
		<i>%</i>	39	49	39,4	48	43,7
<i>Katılıyorum</i>	<i>f</i>	20	14	27	17	78	
	<i>%</i>						

		%	33,9	28	38	25	31,8
<i>Birbirleri ile ilişkilidir.</i>	Fikrim yok	<i>f</i>	-	1	4	1	6
		%	-	2	5,6	1,5	2,4
	Katılmıyorum	<i>f</i>	5	4	6	2	17
		%	8,5	8,2	8,5	3	6,9
	Kısmen kat.	<i>f</i>	23	28	30	37	118
		%	39	57,1	42,3	56,1	48,2
Katılıyorum	<i>f</i>	31	16	31	26	104	
	%	52,5	32,7	43,7	39,4	42,4	
<i>Amaçları açık ve anlaşılır niteliktedir.</i>	Fikrim yok	<i>f</i>	-	1	2	1	4
		%	-	2	2,8	1,5	1,6
	Katılmıyorum	<i>f</i>	1	9	6	8	24
		%	1,7	18,4	8,5	12,1	9,8
	Kısmen kat.	<i>f</i>	30	28	31	35	124
		%	50,8	57,1	43,7	53	50,6
Katılıyorum	<i>f</i>	28	11	32	22	93	
	%	47,5	22,4	45	33,3	38	
<i>Sektörün ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanmıştır.</i>	Fikrim yok	<i>f</i>	1	1	2	1	5
		%	1,7	2	2,8	1,5	2
	Katılmıyorum	<i>f</i>	18	20	19	17	74
		%	30,5	40,8	27	25,8	30,2
	Kısmen kat.	<i>f</i>	26	18	37	35	116
		%	44,1	36,7	52,1	53	47,3
Katılıyorum	<i>f</i>	14	10	13	13	50	
	%	23,7	20,4	18	19,7	20,4	
<i>Öğrencinin ilgisini çekebilecek niteliktedir.</i>	Fikrim yok	<i>f</i>	-	4	2	1	7
		%	-	8,2	2,8	1,5	2,9
	Katılmıyorum	<i>f</i>	18	21	14	16	69
		%	30,5	42,9	20	24,2	28,2
	Kısmen kat.	<i>f</i>	35	18	41	37	131
		%	59,3	36,7	57,7	56,1	53,5
Katılıyorum	<i>f</i>	6	6	14	12	38	
	%	10,2	12,2	20	18,2	15,5	
<i>Mesleğe hazırlayacak niteliktedir.</i>	Fikrim yok	<i>f</i>	-	2	1	1	4
		%	-	4,1	1,4	1,5	1,6
	Katılmıyorum	<i>f</i>	11	20	11	11	53
		%	18,6	40	15,5	16,7	21,6
	Kısmen kat.	<i>f</i>	35	21	44	41	141
		%	59,3	42,9	62	62,1	57,6
Katılıyorum	<i>f</i>	13	6	15	13	47	
	%	22	12,4	21,1	19,7	19,2	
<i>Mesleği sevdirecek ve özendirecek niteliktedir.</i>	Fikrim yok	<i>f</i>	-	2	1	1	4
		%	-	4,1	1,4	1,5	1,6

<i>Uygulama yapılabilecek niteliktedir.</i>	Katılmıyorum	<i>f</i>	16	25	17	13	71	
		<i>%</i>	27,1	51	23,9	19,7	29	
	Kısmen kat.	<i>f</i>	34	17	42	45	138	
		<i>%</i>	57,6	34,7	59,2	68,2	56,3	
	Katılıyorum	<i>f</i>	9	5	11	7	32	
		<i>%</i>	15,3	10	15,5	10,6	13,1	
	Fikrim yok	<i>f</i>	1	2	1	1	5	
		<i>%</i>	1,7	4,1	1,4	1,5	2	
	Katılmıyorum	<i>f</i>	9	8	13	10	40	
		<i>%</i>	15,3	16,3	18,3	15,2	16,3	
	Kısmen kat.	<i>f</i>	28	32	28	38	126	
		<i>%</i>	47,5	65,3	39,4	57,6	51,4	
<i>Yeterince örnek yer almaktadır.</i>	Katılıyorum	<i>f</i>	21	7	29	17	74	
		<i>%</i>	35,6	14,3	40,8	25,8	30,2	
	Fikrim yok	<i>f</i>	-	2	1	1	4	
		<i>%</i>	-	4,1	1,4	1,5	1,6	
	Katılmıyorum	<i>f</i>	17	14	24	16	71	
		<i>%</i>	28,8	28,6	33,8	24,2	29	
	Kısmen kat.	<i>f</i>	23	24	32	37	116	
		<i>%</i>	39	49	45,1	56,1	47,3	
	Katılıyorum	<i>f</i>	19	9	14	12	54	
		<i>%</i>	32,2	18,4	19,7	18,2	22	
	<i>Öğrenci kendini değerlendirebilmektedir.</i>	Fikrim yok	<i>f</i>	-	2	1	1	4
			<i>%</i>	-	4,1	1,4	1,5	1,6
Katılmıyorum		<i>f</i>	11	19	14	16	60	
		<i>%</i>	18,6	38,8	19,7	24,2	24,5	
Kısmen kat.		<i>f</i>	28	23	42	33	126	
		<i>%</i>	47,5	46,9	59,2	50,4	51,4	
Katılıyorum		<i>f</i>	20	5	14	16	55	
		<i>%</i>	33,9	10,2	19,7	24,2	22,4	
<i>Bilgi ve becerileri ölçebilmektedir.</i>		Fikrim yok	<i>f</i>	1	3	1	1	6
			<i>%</i>	1,7	6,1	1,4	1,5	2,4
		Katılmıyorum	<i>f</i>	10	14	8	13	45
			<i>%</i>	16,9	28,6	11,3	19,7	18,4
	Kısmen kat.	<i>f</i>	29	24	43	35	131	
		<i>%</i>	49,2	49,0	60,6	53,0	53,5	
	Katılıyorum	<i>f</i>	19	8	19	17	63	
		<i>%</i>	32,2	16,3	26,8	25,8	25,7	
	<i>Öğretim sürecine yetiştirilebilmek.</i>	Fikrim yok	<i>f</i>	0	2	1	-	3
			<i>%</i>	0,0	4,1	1,4	-	1,2
		Katılmıyorum	<i>f</i>	6	7	9	13	35
			<i>%</i>	10,2	14,3	12,7	19,7	14,3
Kısmen kat.		<i>f</i>	30	20	31	31	112	
		<i>%</i>						

		% 50,8	40,8	43,7	47,0	45,7
	Katılıyorum	f 23	20	30	22	95
		% 39,0	40,8	42,3	33,3	38,8
<i>Kullanılan modül ve kaynaklara kolay ulaşılmaktadır.</i>	Fikrim yok	f 0	2	2	0	4
		% 0,0	4,1	2,8	0,0	1,6
	Katılmıyorum	f 12	18	12	15	57
		% 20,3	36,7	16,9	22,7	23,3
	Kısmen kat.	f 24	11	31	28	94
		% 40,7	22,4	43,7	42,4	38,4
	Katılıyorum	f 23	18	26	23	90
		% 39,0	36,7	36,6	34,8	36,7

MEGEP öğretim programlarının modüllerine ilişkin görüşlerinin “kıdem” değişkeni açısından incelenmesi sonucunda elde edilen bulgular çizelge 14’de maddeler halinde şu şekildedir:

- Modüllerin gerçekleştirilebilecek nitelikte olduğuna tüm kıdem gruplarının katılma eğiliminde oldukları ancak 6-10 yıl kıdeme sahip olanlar ile 16 ve üstü yıl kıdeme sahip olanların diğer gruplara göre bu ifadeye daha fazla katılmaktadırlar.
- Modüllerin öğrenci merkezli hazırlanmış ve birbirleri ile ilişkili oluşuna tüm kıdem gruplarının katılma eğiliminde oldukları ancak 1-5 yıl kıdeme sahip olanlar ile 16 ve üstü yıl kıdeme sahip olanlar diğer gruplara göre bu ifadeye daha fazla katılmaktadırlar.
- Modüllerde alanla ilgili tüm bilgilere yer verilmiş, uygulama yapılabilecek nitelikte olması, yeterince örnek yer alması yolunda görüşlere tüm kıdem gruplarının katılma eğiliminde oldukları ancak 16 ve üstü yıl kıdeme sahip olanlar diğer gruplara göre bu ifadeye daha fazla katılmaktadırlar.
- Modüllerde alanla ilgili olmayan (gereksiz) konulara yer verilmediğine tüm kıdem gruplarının katılma eğiliminde oldukları ancak 6-10 yıl kıdeme sahip olanlar ile 11-15 yıl kıdeme sahip olanlar diğer gruplara göre bu ifadeye daha fazla katılmaktadırlar.
- Modüllerin amaçları açık ve anlaşılır nitelikte olduğuna tüm kıdem gruplarının katılma eğiliminde oldukları ancak 1-5 yıl kıdeme sahip olanlar diğer gruplara göre bu ifadeye daha fazla katılmaktadırlar.
- Modüller, sektörün ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanmış, öğrencinin ilgisini çekebilecek nitelikte, mesleğe hazırlayacak nitelikte, mesleği sevdirecek ve özendirilecek nitelikte, öğrenci kendini değerlendirebilmekte, bilgi ve becerileri ölçebilmekte, öğretim sürecine yetiştirilebilmekte, kullanılan modül ve kaynaklara kolay ulaşılmakta olduğuna tüm kıdem gruplarının katılma eğiliminde oldukları ancak 11-15 yıl kıdeme sahip olanlar ile 16 ve üstü yıl

kıdeme sahip olanlar diğer gruplara göre bu ifadeye daha fazla katılmaktadırlar.

Çizelge 15’de kıdeme göre öğretim programlarının istihdama katkısının değerlendirilmesi verilmiştir.

Çizelge 15. Kıdeme Göre Öğretim Programlarının İstihdama Katkısının Değerlendirilmesi

<i>Kazanım Soruları</i>			<i>Kıdem</i>				<i>Toplam</i>	
			<i>1-5 yıl</i>	<i>6-10 yıl</i>	<i>11-15 yıl</i>	<i>16 ve üstü</i>		
<i>Alan ve dallar sektördeki ihtiyacı karşılayabilecek niteliktedir.</i>	Fikrim yok	<i>F</i>	1	-	1	-	2	
		<i>%</i>	1,7	-	1,4	-	0,8	
	Katılmıyorum	<i>F</i>	8	6	18	13	45	
		<i>%</i>	13,6	12,2	25,4	19,7	18,4	
	Kısmen kat.	<i>F</i>	36	37	36	38	147	
		<i>%</i>	61	75,5	50,7	57,6	60	
	Katılıyorum	<i>F</i>	14	6	16	15	51	
		<i>%</i>	23,70	12,2	22,5	22,7	20,8	
	<i>Sektörün ihtiyacına uygun dallar bulunmaktadır.</i>	Fikrim yok	<i>F</i>	2	-	-	1	3
			<i>%</i>	3,40	-	-	1,5	1,2
Katılmıyorum		<i>F</i>	8	6	14	11	39	
		<i>%</i>	13,6	12,2	19,7	16,7	15,9	
Kısmen kat.		<i>F</i>	32	34	37	29	132	
		<i>%</i>	54,2	69,4	52,1	43,9	53,9	
Katılıyorum		<i>F</i>	17	9	20	25	71	
		<i>%</i>	28,8	18,4	28,2	37,9	29	
<i>Her bir daldaki dersler dal için ihtiyaç duyulan bilgileri karşılamaktadır.</i>		Fikrim yok	<i>F</i>	2	-	-	1	3-
			<i>%</i>	3,4	-	-	1,5	1,2
	Katılmıyorum	<i>f</i>	9	16	18	6	49	
		<i>%</i>	15,3	32,7	25,4	9,1	2	
	Kısmen kat.	<i>f</i>	37	29	38	43	147	
		<i>%</i>	62,7	59,2	53,5	65,2	60	
	Katılıyorum	<i>f</i>	11	4	15	16	46	
		<i>%</i>	18,6	8,2	21,1	24,2	18,8	
	<i>Mezunların istihdam edilmesini sağlayacak niteliktedir.</i>	Fikrim yok	<i>f</i>	-	-	1-	2-	3
			<i>%</i>	-	-	1,4	3	1,2
Katılmıyorum		<i>f</i>	16	21	24	15	76	
		<i>%</i>	27,0	42,9	33,8	22,7	31	
Kısmen kat.		<i>f</i>	32	22	33	39	126	
		<i>%</i>	54,2	44,9	46,5	59,1	51,4	
Katılıyorum		<i>f</i>	11	6	13	10	40	
		<i>%</i>	18,6	12,2	18,3	15,2	16,3	

Yüzde ve frekans dağılımlarının incelenmesinden sonra, katılımcı öğretmenlerin anket sorularına vermiş oldukları yanıtların farklı kıdemde yer alan öğretmenlere göre farklılaşıp farklılaşmadığını gösteren Ki- Kare analiz sonuçları, elde edilen bulgulara göre, 5 farklı maddede öğretmenlerin vermiş oldukları yanıtlar $p < 0.05$ anlamlılık seviyesinde kıdeme göre istatistiksel olarak anlamlı seviyede farklılaşmaktadır.

Yukarıda yer alan frekans ve yüzde çizelgeleri yeniden incelendiğinde görülmüştür ki “amaçları açık ve anlaşılır niteliktedir” ifadesinde meslek tecrübesi 11-15 yıl olan öğretmenlerde “kısmen katılıyorum” seçeneğini seçen öğretmenler ile “katılıyorum” seçeneğini seçen öğretmenlerin sayıları birbirine yakın iken, diğer kıdem gruplarında ise kısmen katılan öğretmenlerin sayıları katılan öğretmenlerin sayılarından anlamlı seviyede daha yüksektir.

“Öğrencinin ilgisini çekebilecek niteliktedir” ifadesinde ise mesleki deneyimi 6-10 yıl olan öğretmenlerin katılmama oranı katılanların oranlarına göre ve kısmen katılanların oranına göre anlamlı seviyede daha yüksektir. Aynı durum, “mesleğe hazırlayacak niteliktedir” ifadesi ve “mesleği sevdirecek ve özendirecek niteliktedir” için de geçerlidir.

Son olarak, “farklı dallardaki dersler dal için ihtiyaç duyulan bilgileri karşılamaktadır” ifadesinde mesleki tecrübeleri 6-10 yıl olan öğretmenlerin bu ifadeye katılmama oranları diğer gruplara göre daha yüksek iken, katılma oranları da aynı şekilde diğer gruplara göre daha düşüktür.

Genel Yorum

Öğretmen değerlendirmelerine genel olarak bakıldığında;

- Öğretmenlerin MEGEP öğretim sistemi ile ilgili farkındalıklarının yüksek olduğu,
- MEGEP'in getirdiği değişimden büyük ölçüde öğretmenlerin memnun olduğu,
- Öğretim programlarının hazırlanmasına ilişkin öğretim programlarının, toplumun, bireyin ilgi ve ihtiyaçlarının, sektörün gelişimi ve beklentilerinin dikkate alındığı görüşünde oldukları söylenebilir.

Modüllere ve istihdama ilişkin öğretmen değerlendirmelerine bakıldığında;

- Öğretmenlerin, modüler programın gerçekleştirilebilecek nitelikte olduğu, öğrenci merkezli hazırlandığı,

- Alanla ilgili bilgilere yer verildiği görüşünde oldukları,
- Modüllerin amaçlarının anlaşılır ve açık olduğu, öğrencinin ilgisini çekebilecek nitelikte hazırlandığı görüşünde oldukları
- Modüller mesleğe hazırlayacak, sevdirecek, özendiricek ve öğrencinin bilgi ve becerilerini ölçebilecek nitelikte olduğu değerlendirmesinde buldukları söylenebilir.

Beğenilerdeki ortalama yığılmaların yorumlanmasında gerçekten neyin kastedildiği anket sorularından çıkarmak pek mümkün olmamaktadır. Orta yığılmaların ayrıca yorumlanması gerekebilir.

BÖLÜM IV

ÖZET, YARGI VE ÖNERİLER

Özet

MEGEP ülkenin sosyoekonomik gereksinmelerine cevap vermek ve hayat boyu öğrenme ilkelerine dayalı çağdaş, esnek ve yüksek nitelikli bir mesleki eğitim sisteminin gerçekleştirilmesi amacıyla AB'nin mali ve teknik desteğiyle hayata geçirilmiş bir projedir.

Bu araştırma, mesleki ve teknik eğitim veren okullarda çalışan öğretmenlerin MEGEP'e ilişkin görüşlerinin belirlenmesi amacıyla yapılmıştır. Araştırma genel tarama modeline göre yürütülmüştür. Veri toplama araçları olarak mesleki eğitim ve öğretim sisteminin güçlendirilmesi projesinin (MEGEP) değerlendirmesi anketi ve kişisel bilgi formu kullanılmıştır.

Araştırma grubu, 2012-2013 eğitim öğretim yılında İstanbul Fatih, Zeytinburnu ilçelerinde 14 meslek okulundaki 322 meslek dersi öğretmeninden oluşmuştur. Dağıtılan 322 anketten ancak 245 tanesi geri dönebilmıştır. Araştırma sonuçlarına göre;

- MEGEP öğretim programının öğretmen görüşlerini değerlendirmeyi amaçlayan araştırma grubunu oluşturan öğretmenlerin %62,9'u kadın, %37,1'i erkektir. Kıdemlerine bakıldığında, öğretmenlerin %24,1'i 0-5 yıl, %20'si 6-10 yıl, %29'u 11-15 yıl, % 26,9'u 16 ve üstü yıl kıdeme sahip oldukları ve dengeli bir dağılımları olduğu görülmüştür.
- Öğretmenlerin MEGEP öğretim sistemi hakkında yeterli bilgiye sahip oldukları; %45,7'si "kısmen", %53,5'i "evet", %8'i "hayır" cevabını verdiği görülmüştür.
- "Bölümünüzün sınıf atölye ve laboratuvarları, MEGEP öğretim programlarının uygulanması için yeterli" maddesine öğretmenlerin %52,7'si "hayır", %47,3'ü "evet" cevabını vermiştir.
- Öğretmenlerin MEGEP öğretim sisteminin getirdiği değişimden memnuniyetlerine ilişkin %37,6'sı "bilmiyorum", %20,4'ü "hayır", %42'si

“evet” cevabını vermiştir. Görüldüğü üzere, öğretmenlerin büyük çoğunluğu hali hazırdaki değişimden memnundur.

- MEGEP Öğretim Programlarının Hazırlanması bölümündeki tüm maddelerinin aritmetik ortalaması, 2,97 ile 3,00 arasında olduğu ve öğretmenlerin bu ifadelere katılma eğiliminde oldukları görülmüştür.
- MEGEP Öğretim Programlarının Modüllerine İlişkin değerlendirme bölümündeki tüm maddelerin aritmetik ortalaması 2,86 ile 3,31 arasında olduğu ve öğretmenlerin bu ifadelere katılma eğiliminde oldukları görülmüştür. MEGEP Öğretim Programlarının istihdam açısından değerlendirme bölümündeki tüm maddelerin aritmetik ortalaması 2,83 ile 3,11 arasında olduğu ve öğretmenlerin bu ifadelere katılma eğiliminde oldukları görülmüştür.
- MEGEP öğretim programlarının hazırlanmasına ilişkin düşüncelerinin “cinsiyet” değişkeni açısından incelenmesinde “bireyin ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınmıştır.” Fakat yüzde ve frekansların nitel olarak değerlendirilmesi sonucunda elde edilen bu sonuç ki-kare istatistiksel analizi ile doğrulanmamıştır.
- “Toplumun ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınmıştır” ve “sektörün gelişimi ve beklentileri dikkate alınmıştır” ifadelerine kadın ve erkeklerin büyük oranda katılma eğiliminde oldukları anlaşılmaktadır.
- Meslek tecrübesi 11-15 yıl olan öğretmenlerde “amaçları açık ve anlaşılır niteliktedir” ifadesinde “kısmen katılıyorum” seçeneğini seçen öğretmenler ile “katılıyorum” seçeneğini seçen öğretmenlerin sayıları birbirine yakın iken, diğer kıdem gruplarında ise kısmen katılan öğretmenlerin sayıları ile katılmayan öğretmenlerin sayılarından anlamlı seviyede daha yüksektir.
- “Öğrencinin ilgisini çekebilecek niteliktedir” ve “mesleğe hazırlayacak niteliktedir” ifadelerinde ise mesleki deneyimi 6-10 yıl olan öğretmenlerin katılmama oranı katılanların oranlarına göre ve kısmen katılanların oranına göre anlamlı seviyede daha yüksektir.
- “Mesleği sevdirecek ve özendirecek niteliktedir” ifadesinde ise mesleki deneyimi 6-10 yıl olan öğretmenlerin katılmama oranı katılanların oranlarına göre daha yüksektir.
- Son olarak, “farklı dallardaki dersler dal için ihtiyaç duyulan bilgileri karşılamaktadır” ifadesinde mesleki tecrübeleri 6-10 yıl olan öğretmenlerin bu ifadeye katılmama oranları diğer gruplara göre daha yüksek iken, katılma oranları da aynı şekilde diğer gruplara göre daha düşüktür.

Yargı

Sonuç olarak, öğretmenlerin proje hakkında belli farkındalıklara sahip oldukları, değişimden memnun olmakla birlikte modüllerin içeriği ve seviyeye uygunluğu konusunda endişeleri olduğu; ancak, projede sektörün gelişimi ve beklentilerinin, toplumun ilgi ve ihtiyaçları dikkate alındığı ve mezunların istihdam edilmesini sağlayacak niteliklere sahip olduğu görüşünde oldukları anlaşılmaktadır

Öneriler

Elde edilen bulgulara dayalı olarak, aşağıdaki araştırma ve uygulama önerilerinde bulunulabilir.

Araştırma Önerileri:

- Farklı bölgelerden de katılımcıların görüşlerine başvurulmalıdır. Bu sayede araştırmanın geçerliliği ve güvenilirliği artabilir.
- Bundan sonraki çalışmalarda, öğretmenlerin görüşlerinin veya memnuniyet düzeylerinin belirlenmesinde standardizasyonu gerçekleştirilmiş ölçme araçlarının geliştirilmesi, karşılaştırması mümkün sonuçların elde edilmesi sağlanabilir.
- Bundan sonraki çalışmalarda veri çeşitlemesi yolu ile hem nitel hem de nicel verilerin eş zamanlı çözümlendiği karma desen çalışmalarda ağırlık verilmesi sorunun daha iyi anlaşılmasına fayda sağlayabilir.
- Bundan sonraki çalışmalarda, konu ile ilgili belirlenecek aynı olgunun tüm paydaşların ortak görüşlerini eş zamanlı olarak ele alarak veri çözümlenmelerinin gerçekleştirileceği araştırma desenlerinin seçilmesi daha güvenilir ve geçerli yargılara ulaşılmasına olanak verebilir.
- Bundan sonra yapılacak araştırmalarda gözlem, odak çalışması gibi farklı veri toplama yöntemlerinin kullanılması çözüm noktasında daha faydalı olacaktır.

Uygulama Önerileri:

- MEGEP ile geliştirilen mesleki yeterlilikleri öğretmen ve yöneticilerin az katılması sebebiyle alan ve dalların standart ve yeterliklerin tekrar gözden geçirilmesi gerektiği söylenebilir.
- Hazırlanan programların alan ve dal çeşitlilikleri göz önüne alınarak sağlanan desteklerden öğretmen ve yöneticilerin tümünün haberdar edilmesi, öğretmenlerin eğitim malzemeleri kullanma sıklıklarının artırılması ve eğitim öğretimde gelişen ihtiyaçlara göre kullanmaları sağlanmalıdır. Öğretmenlerin bu araç-gereçleri nasıl kullanmaları gerektiği öğretilmelidir.
- Mesleki ve teknik eğitimde ulusal, uluslararası mesleki eğitim kuruluşları ile iletişim sağlayabilecek yetişmiş yönetici ve uzmanların desteği sağlanabilir.

KAYNAKÇA

- ALKAN, Cevat, Hıfzı DOĞAN ve İlhan SEZGİN. (1998).*Mesleki ve Teknik Eğitimin Esasları*. (4. Baskı), Ankara: Alkım Yayınları.
- ALTIN, Recep. (2003).*Mesleki Eğitim Sisteminde Yeni Eğilimler ve Modüler Sistem*. Ankara: MEB Yayınları.
- BAY, Mutlu Mehmet, (2010).*MEGEP Kapsamında Ticaret Meslek Liselerindeki Muhasebe Eğitimi Uygulamasında Karşılaşılan Aksaklıklar Ve Çözüm Önerileri: Ankara Örneği*. Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- BİNİCİ, Hanefi ve Necdet ARI. (2004). Mesleki ve Teknik Eğitimde Arayışlar. *Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi*, Sayı 24, Ankara.
- ÇİLENTİ, Kamuran. (1988). *Türkiye’de Mesleki Eğitim Sorunları*. Ankara.
- DOĞAN, Hıfzı. (1983). *Cumhuriyet Döneminde Eğitim*. İstanbul.
- DOĞAN, Hıfzı.(1975). *Mesleki ve Teknik Eğitimin Endüstri İle İlişkileri, Milli Eğitim Bakanlığı Endüstriyel Mesleki ve Teknik Öğretim İle Sanayi İlişkileri Sempozyumu*. Ankara: Meslek ve Teknik Öğretim Kitapları Etüt ve Programlama Dairesi Yayınları, ss.19–20, No: 129.
- DOĞAN, Hıfzı, Ayten ULUSOY ve Fatma HACIOĞLU. (1997). *Okul Sanayi İlişkileri: Okuldan İş Hayatına Geçiş*. Ankara.
- DURŞUN, Bülent. (2008). *Yönetici Ve Öğretmen Görüşleri İle Mesleki Eğitim Ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesinin (Megep) Etkililiğinin Değerlendirilmesi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi, Eğitim Bilimleri Enstitüsü, Ankara.
- ERASLAN, Yunus.(2011). *Milli Eğitim Bakanlığı’nda Avrupa Birliği Fonları Kapsamında Hazırlanan Projelerin Analizi*. Yayımlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü, Ankara.
- ERTÜRK, Selahattin. (1979). *Eğitimde Program Geliştirme*. Ankara.
- FER, Seval. (2000). Modüler Program Yaklaşımı ve Bir Öneri. *Milli Eğitim Eğitim-Sanat-Kültür Dergisi*, 147, ss.21-37.
- FİDAN, Nurettin ve Münire ERDEN. (1989). *Eğitim Bilimine Giriş*. Ankara: Repa Yayınları.

- İŞOĞLU, İlker. (2009). *Megep Bilişim Teknolojileri Alanı Modüllerinin Öğretmen Görüşleriyle Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- KARAÇİVİ, Ceyda.(2000). *Türkiye’de Mesleki Teknik Eğitim*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- KARASAR, Niyazi. (2000). *Araştırmalarda Rapor Hazırlama*. (10. Basım), Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- KARASAR, Niyazi. (2011). *Bilimsel Araştırma Yöntemi: Kavramlar İlkeler Teknikler*.(22. basım), Ankara: Nobel Yayın Dağıtım.
- KARAUÇAK, Şebnem Oğuz. (1992). *Avrupa Topluluğunda ve Türkiye 'de Mesleki Eğitim*. İstanbul.
- KAZU, Yaşar ve Cihat DEMİRLİ. (2002). Mesleki ve Orta Öğretim Kurumlarındaki Gelişmeler. Ankara: *Milli Eğitim Dergisi*, ss.155–156.
- KILIÇER, H. Sulak. (1999). *İlk ve Ortaöğretim Kurumlarında Bulunan Bilgisayar Laboratuvarlarının Mevcut Durumunun Değerlendirilmesi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- MEB(2006). *MEGEP Öğretim Programları ve Modüler Öğretim Uygulama Kılavuzu*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı.
- MEB (2009). *MEGEP Nedir?*, <http://www.megep.meb.gov.tr/megep/genel/megep.htm>(Erişim tarihi: 12 Haziran 2013).
- MEB (1994). *Mesleki ve Teknik Eğitim Sisteminin İncelenmesi, Mesleki ve Teknik Eğitim Raporu*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, 29 Temmuz.
- MEB (1996). *Milli Eğitimde Sorunlar, Reformlar, Hedefler, Projeler, Yasal Düzenlemeler, Personel Durumu*. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- MEB (1999). *Cumhuriyet Döneminde Eğitim* . Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- MEB (2003). *Ticaret Eğitimi Araştırması*. Mesleki ve Teknik Eğitim Araştırma ve Geliştirme Merkezi Başkanlığı. Ankara: Milli Eğitim Basımevi.
- MEB (2005). *Mesleki ve Teknik Eğitim Alanları Tanıtım Modülü*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- MEB (2006). *Bilişim Teknolojileri Alanı Öğretim Programı*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.
- MEBTKB (2007). *Ülkemiz ve Avrupa’daki Mesleki ve Teknik Eğitimde Gelişmeler ile Modüler Eğitim Uygulamaları*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Teftiş Kurulu Başkanlığı.
- MEGEP (2004). *Megep Bülten*.Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları, Sayı 1.
- MEGEP (2007). *Megep Bülten Final*. Ankara: Milli Eğitim Bakanlığı Yayınları.

- METARGEM (1997). *İş Gücünde Aranan Çekirdek Beceriler*. Ankara, s.1.
- NİŞANCI, Ahmet. (1988). *1987 Yılına girerken Mesleki ve Teknik Eğitimin Sorunları. Teknolojik Gelişmeler Karşısında İşgücünün Eğitim, Uyum ve İstihdam Sorunları Sempozyumu*. Ankara: MPM Yayınları, 3623.
- ÖZAYDIN, Mehmet. (2000). *Türkiye ve Avrupa Birliğinde İstihdam Politikalarının Genel Görünümü, Karşılaşılan Problemler ve Çözüm Arayışlarının Mukayeseli Analizi*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.
- ÖZDEMİR, Güray. (2007). *Mesleki eğitimi güçlendirme projesinde toplam kalite yönetimi ve bir işletme uygulaması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Marmara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- ÖZSOYLU, Ahmet Fazıl. (2004). *Türk Ekonomisi 2004 'e Rahatlamış Olarak Giriyor, Feza Gazetecilik, İstanbul. <http://arsiv.zaman.com.tr/2004/01/01/yorumlar/yorum3.htm>*
- SAĞCAN, Esat. (2004). *Mesleki Eğitim Sistemi Gelecekte Nasıl Olmalıdır? Türkiye İşveren Dergisi*. Ankara: Eylül, http://www.tisk.org.tr/isveren_sayfa.asp?yazi_id=1037&id=59
- SARAÇOĞLU, Emine. (2007). *Mesleki Eğitim ve Mesleki Eğitimi Geliştirme Projesi (MEGEP) Uygulamaları: İstanbul'da Bir Araştırma*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi Marmara Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- SERT, Özay. (2007). *Mesleki ve Teknik Ortaöğretim Kurumlarında Modüler Öğretim Sisteminin Bilişim Teknolojileri Alanında Uygulaması Ve Öğretmen, Öğrenci Açısından Değerlendirilmesi*. Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, İstanbul.
- SEZGİN, İlhan, (1994). *Mesleki ve Teknik Eğitimde Program Geliştirmek*.(3. Baskı), Ankara: Adalet Matbaacılık Ticaret Limitet Şirketi.
- SÜER, Hüseyin Murat, (2007). *Ticaret Meslek Liselerinde Muhasebe Eğitimi, Muhasebe Eğitiminden Beklentiler ve Karşılaşılan Sorunlar*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, İstanbul Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul.
- ŞAHİNKESEN, Ali. (1993). *Mesleki ve Teknik Eğitimde Çağdaş Gelişmeler, Eğitim Bilimleri Birinci Ulusal Kongresi*. Ankara, s.65.
- ŞİŞMAN, Mehmet. (2000). *Öğretmenliğe Giriş*. Ankara: Pegem Yayıncılık.
- TSK (2005). *Mesleki Eğitim Sistemimiz ve İşletmelerdeki Beceri Eğitimi Sorunlar Ve Çözüm Önerileri Raporu*. Ankara, s.65.
- TÜRKEŞSİZ, Sami. (2008). *Megep Kapsamında Motorlu Araçlar Teknolojisi Alanı Öğretim Programlarının Mevcut Meslek Liselerinde Uygulanabilirlik Düzeyinin Araştırılması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Afyon Kocatepe Üniversitesi, Fen Bilimleri Enstitüsü, Afyon.

- UFUK, Ata. (2007). *Mesleki Teknik Eğitim ve MEGEP Öğretim Programlarına Öğrenci ve Öğretmen Yaklaşımları (bilişim teknolojileri alanında uygulama)*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Beykent Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü İşletme Yönetimi Anabilim Dalı Eğitim Yönetimi ve Denetimi Bilim Dalı, İstanbul.
- ULUCAK, Emir ve İbrahim ÇAKIR. (2007). *Bilgi ve İletişim Teknolojisi*. Ankara: Özne Yayıncılık.
- ULUKAN, Emire.(1998).*Türkiye’de Uygulanan Meslek Eğitimi Modellerinin Karşılaştırmalı Değerlendirilmesi*. Türkiye Esnaf-Sanatkarlar ve Küçük Sanayi Araştırma Enstitüsü, Ankara.
- UNESCO, (1999). *Türkiye Millî Komisyonu Yayınları*, Ankara.
- ÜNAL, Işıl. (1996). *İşbaşında Yetiştirmenin Verimlilik ve İstihdam Açısından Değerlendirilmesi*. Milli Prodüktivite Merkezi (MPM). İstanbul, s.97.
- ÜNAL, Işıl. (1988). Türkiye’ de Orta Öğretim Düzeyindeki Mesleki ve Teknik Eğitimin Ekonomik Değeri. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*,3.
- ÜNSÜR, Ahmet.(1998). *Mesleki Eğitim ve Mesleğe Yönelme: İnsan Kaynaklarının Geliştirilmesi*. Sakarya: Sakarya Üniversitesi Rektörlüğü Basımevi.
- YAĞCIZEYBEK, Süleyman. (2008).*Yeterliliğe Dayalı Eğitim: Mesleki Eğitime Etkili ve Gerçekçi Bir Yaklaşım*. <http://ankara.meb.gov.tr/dergi/4716.pdf>, (Erişim tarihi:13.06.2013).
- YAZGAN, Turan. (1996). İnsan gücü Eğitimi ve Prodüktivite Ücret Münasebetleri. *İktisat Fakültesi Mecmuası*. İstanbul, 3(4).
- YILDIZ, Ertan. (2008). *Mesleki Eğitim Ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesinin (MEGEP) Endüstri Meslek Liselerinde Uygulanması*. Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi. Beykent Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

EKLER

EK 1. Anket Formu

ÖĞRETMEN ANKET FORMU

Sayın Meslektaşım;

Bu anket; **Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesinin (MEGEP) Değerlendirilmesi** 'ne yönelik çalışmamıza katkı sağlaması amacıyla hazırlanmıştır. Araştırmanın gerçekliği açısından lütfen bütün soruları okuyunuz ve mutlaka her soruyu cevaplandırınız. Araştırma sonuçlarına ulaşmada siz kıymetli öğretmenlerin vereceği cevap önem taşımakta ve bu bilimsel araştırmanın önemli bir boyutunu oluşturmaktadır. Elde edilecek bilgiler toplu olarak değerlendirileceğinden adınızı yazmanıza gerek yoktur.

Soruları cevaplariken göstereceğiniz ilgi ve yardımlarınız için şimdiden teşekkür eder, saygılarımı sunarım.

Gülay Yılmaz ÇELİK

(İDMİB. Kız Tek. ve Mes. Lis.
Giyim Üretim Teknolojileri Öğretmeni)
Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü,
Yüksek Lisans Öğrencisi

1. Uzmanlık Alanınız:

I. BÖLÜM

Aşağıdaki seçeneklerden size uygun olan parantezin içine (X) işareti koyunuz.

2. Cinsiyetiniz: 1. () Kadın 2. () Erkek

3. Meslekteki hizmet süreniz:

1. () 1–5 yıl 2. () 6–10 yıl 3. () 11–15 yıl 4. () 16 ve üstü

4. MEGEP öğretim sistemi hakkında yeterli bilgiye sahip misiniz?

1. () Evet 2. () Hayır 3. () Kısmen

Cevabınız hayır ise neden

.....

5. Bölümünüzün sınıf, atölye ve laboratuvarları, MEGEP öğretim programlarının uygulanması için yeterli mi?

1. () Evet 2. () Hayır

6. MEGEP öğretim sisteminin getirdiği değişimden memnun musunuz?

1. () Evet 2. () Hayır 3. () Bilmiyorum

II. BÖLÜM

Aşağıdaki her cümleye karşılık olarak **Katılıyorum - Kısmen Katılıyorum - Katılmıyorum** cevapları sıralanmıştır. Size uygun olan cevap kutusu içine (X) işareti koyunuz

Sıra No	SORULAR	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok
MEGEP ÖĞRETİM PROGRAMLARININ HAZIRLANMASINDA;					
1.	Bireyin ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınmıştır.				
2.	Toplumun ilgi ve ihtiyaçları dikkate alınmıştır.				
3.	Sektörün gelişimi ve beklentileri dikkate alınmıştır.				

Sıra No	SORULAR	Katılıyorum	Kısmen Katılıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok
MODÜLLER;					
4.	Gerçekleştirilebilecek niteliktedir.				
5.	Öğrenci merkezli hazırlanmıştır.				
6.	Alanla ilgili tüm bilgilere yer vermektedir.				
7.	Alanla ilgili olmayan (gereksiz) konulara yer vermemektedir.				
8.	Birbirleri ile ilişkilidir.				
9.	Amaçları açık ve anlaşılır niteliktedir.				
10.	Sektörün ihtiyaçları doğrultusunda hazırlanmıştır.				
11.	Öğrencinin ilgisini çekebilecek niteliktedir.				
12.	Mesleğe hazırlayacak niteliktedir.				
13.	Mesleği sevdirecek ve özendirecek niteliktedir.				
14.	Uygulama yapılabilecek niteliktedir.				
15.	Yeterince örnek yer almaktadır.				
16.	Öğrenci kendini değerlendirebilmektedir.				
17.	Bilgi ve becerileri ölçülebilmektedir.				

18.	Öğretim sürecinde yetiştirilebilmektedir.				
19.	Kullanılan modül ve kaynaklara kolay ulaşılmalıdır.				
	İSTİHDAM AÇISINDAN;				
20.	Alan ve dallar sektördeki ihtiyacı karşılayabilecek niteliktedir.				
21.	Sektörün ihtiyacına uygun dallar bulunmaktadır.				
22.	Her bir daldaki dersler, dal için ihtiyaç duyulan bilgileri karşılamaktadır.				
23.	Mezunların istihdam edilmesini sağlayacak niteliktedir.				

Yukarıdaki cevaplar dışında ilave fikir ve önerileriniz varsa lütfen bu bölüme yazınız.

.....
.....
.....
.....

EK 1. İzin Belgesi

T.C.
İSTANBUL VALİLİĞİ
İl Millî Eğitim Müdürlüğü

Sayı : B.08.4.MEM.0.34.14.00-020-/154155
Konu : Anket (Gülşay YILMAZ ÇELİK)

22/11/2012

VALİLİK MAKAMINA

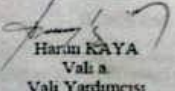
İlgi : a) Maltepe Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsünün 04.10.2012 gün ve 325 sayılı yazısı
b) MEB Yenilik ve Eğitim Teknolojileri Genel Müdürlüğü'nün 07.03.2012 tarihli ve 2012/133616 sayılı Genelgesi
c) Millî Eğitim Komisyonunun 20.11.2012 tarihli tutanağı.

Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Eğitim Yönetimi ve Denetimi Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi Gülşay YILMAZ ÇELİK'in "Mesleki Eğitim ve Öğretim Sisteminin Güçlendirilmesi Projesinin (MEGEP) Değerlendirilmesi" konulu tezine dair, Anket çalışmasını İlhanz. Fatih ve Zeytinburnu İlçelerinde bulunan Meslek Liselerinde görev yapan öğretmenlere öğretmen anket formu uygulama isteği hakkındaki ilgi (a) yazı ve ekleri müdürlüğümüzce incelenmiştir.

Maltepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Eğitim Bilimleri Ana Bilim Dalı Eğitim Yönetimi ve Denetimi Tezli Yüksek Lisans Öğrencisi Gülşay YILMAZ ÇELİK'in söz konusu talebi, bilimsel amaç dışında kullanılmaması, Eğitim ve Öğretimi aksatmaması koşulluyla, okul idarelerinin denetim, gözetim ve sorumluluğunda ilgi (b) Bakanlık emri esasları dâhilinde uygulanması, sonuçtan Müdürlüğümüze rapor halinde (CD formatında) bilgi verilmesi kaydıyla Müdürlüğümüzce uygun görülmektedir.

Makamlarınızca da uygun görüldüğü takdirde Olurlarınıza arz ederim

Dr. Mesut YILDIZ
Millî Eğitim Müdürü

OLUR
/11/2012

Harun KAYA
Vali a.
Vali Yardımcısı

NOT: Verilecek cevapta tarih, numara ve dosya numarasının yazılması rica olunur.
STRATEJİ GELİŞTİRME BÖLÜMÜ E-Posta: sgb34@meb.gov.tr
ADRES: İl Millî Eğitim Müdürlüğü D Blok Bab-4 Ak Cad. No:13 Çarşıoğlu
Telefon: San: 212 455 04 00 Dahili: 239, Faks: 212 520 05 64 Şb Md. 212 511 16 65

1679 Sayılı Kanuna Göre İZLENİM
KAYA tarafından
44E10F6A8169211544 Serif Nispet
Serif Nispet ile 22.11.2012 16:30:19